

# BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK november 18.

317. szám

Mégjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután  
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)  
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva-palota)

## Kisebbségi herbárium

A kisebbségi élet botanikusa az utódállamok nemzetiségi viszonyainak flóráját tanulmányozva, a nacionalizmus ugyanegy virágjának egyre újabb és fejlettebb példányai-val találkozik. Nincs a tenyészetben olyan fajta, mely Linné rendszerének valamelyik kategóriájába bele ne volna illeszthető, de a természet ugyanazokat az elemeket olyan végzetlenül sokféleségben variálja, hogy a növénygyűjtő sohasem fogy ki az újdonságokból. Ez a kimeríthetetlen változatosság jellemzi a kisebbségi életet is. Ismerjük a szellemet, amely a faji többségek és nemzetiségek viszonyát meghatározza, a köztudatban kialakult már az egész kérdés természetrajza, osztályoztuk és egységbe fűztük valamennyi tipikus jelenségét és mégis mindig felbukkannak újabb mozzanatok, amelyek egy-egy ismert sajátosságot az eddiginél frappánsabb formában mutatnak be.

Kinek volna ismeretlen az intranzigens nacionalista alakja, aki a kisebbségekkel szemben ugyanolyan hajthatatlan most, amikor a faji többséghez való tartozás előnyeit élvezzi, mint amilyen szolgálatkész és alkalmazkodó volt a hatalommal szemben, amikor a kisebbségi sors hátrányait kellett bölcs óvatossággal elensúlyoznia? Mondhatjuk-e azért, hogy az a szatmári román ügyvéd, — volt magyar járásbíró — aki lemondott a városi tanácsban viselt tisztségéről, mert a magyar nyelv használati joga felháborította hazafiságát, nem kaphat külön helyet a kisebbségi élet fájképeiről készült tollrajzok galériájában? Mennyivel markánsabbul ábrázolódik ebben a figurában az az egyéni érdekekkel kormányozható nemzeti hevület, amely előre megfontolt szándékkal a kisebbségek ellen tüzel, mint az összes eddig számontartott hasonló portrékban!

A megalkuvást nem ismerő és a magyar nyelvet semmiféle román hivatalban hallani nem akaró szatmári ügyvéd metamorfózisa nyolc évvel ezelőtt kezdődött a békeszerződés ama rendelkezésének hatása alatt, hogy Erdély Romániáé. A Janusarcu ügyvéd ur addig is jó patrióta volt, csak éppen nem a románok, hanem a magyarok felé. Az *ubi bene, ibi patria* — ahol jól megy a sorunk, ott van a hazánk — elve alapján tartózkodott a magyar éra alatt attól, hogy anyanyelvét, származását kihangsúlyozza és nemzetiségével bármiféle kapcsolatot tartson fenn. Sikerült is hajlékony okosságával elérnie, hogy már joghallgató korában szinmagyarnak tekintették és a máramrosszigeti jogakadémia ifjúsága elnökévé választotta. Képzhetjük, milyen lángoló magyar hazaszeretettel szónokolt akkoriban március tizenötödikén vagy október hatodikán és milyen kuruc rajongással tett hitet magyarsága mellett. Később is simán haladt előre pályáján és hamarosan vezető járásbíró lett. Román mivolta nem volt akadály a népszerűségének és még a háború alatt sem volt semminemű kellemetlensége, pedig akkor már megnehezedett a nemzetiségek helyzete.

Mihelyt a kocka eldőlt és Románia birtokba vette Erdélyt, ez a neveze-

tes férfiú, aki a magyarság részéről csak megértést és előzékenységet tapasztalt, egyszerűen magyarfalóvá vedlett. Ugy tett, mint a meggazdagodott szegény: meggyűlölte egykori föltevőit, akik emlékeztették arra, amit mindenáron titkolni szeretett volna, Maniunak, Vajda-Vojvodának és Pop-Csicsónak, akik a legnagyobb veszély idején sem bújatták román-ságukat magyar ruhába, nincs szükségük ilyen nyelvkilógató erőlködésre, hogy politikai megbízhatóságukat alátámasszák. Az a species azonban, amelyet a magyar nyelvnek, mint közigazgatási kisegítő nyelvnek használatába belenyugodni nem tu-

dó szatmári ügyvéd olyan kiugró jellegzetességgel képvisel, sippal-dobbal, lihegő honmentéssel és tüzőkádó gyűlölködéssel csinál reklámot új hazafisága mellett, hogy a figyelmet a régiről elterelje. Van azután egy harmadik csoport is. Ennek a tagja a szatmári ultranacionalista fiskális multját leleplező királyi ügyész is. Ez a csoport híven megőrizte nemzetiségét, de loyálisan alávetette magát a történelmi helyzet követelményeinek az új államalakulás előtt és becsületesen kapcsolódott bele faji többségének államalkotó munkájába, de nem igyekszik tökélettel kövacsolni a kisebbséggé lett

magyarság politikai inferioritásából az új államalakulás után. Az intranzigens nacionalizmus páncélos lovagjaiként úgy Erdélyben, mint a többi utódállam új területein leginkább azok a meggyőződéstelen egzisztenciák lépnek fel, akik mint kisebbség alázatosan hajlongtak a faji többség hatalmának reprezentánsai előtt és nemzetiségi hovatartozásukat gondosan elrejtették.

Kétségtelenül megkülönböztetett hely illeti meg a szatmári ügyvéd hazafiságát abban a herbáriumban, amelyben a kisebbségi élet érdekes és tanulságos furcsaságai sorakoznak egymás mellé.

## Az ellenzéki pártok nem biznak a radikális frakciók kibékülésének őszinteségében

### A pártbékének egyelőre nem lesz hatása a kormány összetételére — Néhány napon belül összehívják a radikális klub ülését

Beogradból jelentik: Az egész politikai világ a radikális párt két frakciója közt kedden éjszaka létrejött kibékülés hatása alatt áll. Azok a nyilatkozatok, amelyek a döntő tanácskozások után az éjjeli órákban elhangzottak, arra mutatnak, hogy a közvetítők fáradozása sikerrel járt és

**megtalálták az alapot a két szembenálló frakció együttes munkálkodására.**

A radikális párton kívülálló politikai körök azonban kételkednek a kibékülés őszinteségében. Ezzel szemben maguk a radikálisok nagy fontosságot tulajdonítanak a megegyezésnek, mert ezáltal

**a radikális klub ismét akcióképessé vált.**

letárgyalhatja a parlament elé kerülő kérdéseket és a parlamenti bizottságok is intenzívebb munkát kezdhetnek.

Azt még mindig homály fedi, hogy mik voltak a két frakció kibékülésének tárgyi feltételei. Ha meg is egyeztek bizonyos személyi természetű kérdésekben, ennek egyelőre nem lesz kihatása a kormány összetételére, mert

**a központi igazgatásról szóló törvény meghozatala előtt semmiesetre sem lesz változás a kormányban.**

Az első fontosabb következménye lesz a kibékülésnek a radikális klub összehívása, ami a legközelebbi napokra várható. Erre nézve már folyamatban vannak a tárgyalások a radikális pártok egyes vezetői és Pasics, a klub elnöke között.

**A parlament ülése**

Dél előtt tizenegy órakor nyitotta meg a parlament ülését dr. *Pasarics* alelnök.

Napirend előtt *Behmen* Sefkija dr. demokrata egyesülésbeli megindokolta sürgősségi indítványát arra a javaslatára vonatkozólag, amelyet a monopolibüntetések elengedése ügyében terjesztett be. Hozzászolt a kérdéshez *Popovics* Szvetisláv független demokrata is, aki csatlakozott a sürgősségi indítványhoz, majd élesen kritizálta a monopoligazgatóság működését és a *dohánymonopólium*

eltörlését követelte. Hasonló szelvényben szólaltak fel *Agatonovics* demokrata és *Vesenjak* szlovén néppárti is.

*Perics* Ninko dr. pénzügyminiszter kijelentette, hogy az ügyet fontosnak tartja, azt át fogja tanulmányozni, azonban a sürgősséget ellenzi. A többség a sürgősséget elvetette.

Felolvasták ezután *Popovics* Ljuba radikális javaslatát a házszabályok 14. szakaszának módosítására. A 14. szakasz értelmében ugyan is a törvényelőkészítő bizottságot nem ülészakonként, hanem a parlament működésének egész időtartamára választják meg. Ez a szakasz most kényelmetlenné vált a kormány számára, mert a radikális pártból és a Radics-pártból történt kilépések folytán a *kormányban nincs többsége a törvényelőkészítő bizottságban*. *Popovics* Ljuba javaslata arra irányul, hogy a törvényelőkészítő bizottságot ülészakonként válasszák ujja. A javaslat letárgyalására külön bizottságot fog a parlament választani.

*Kobasica* titkár olvasta fel ezután a mentelmi bizottság jelentését, mely szerint öt képviselőt kiadnak a bíróságnak és számos ügyben a kiadást megtagadják. A Ház a jelentést vita nélkül elfogadta, majd az elnök szünetet rendelt el, hogy a pártok tanácskozhassanak a Romániával kötött postagalamb konvenció tárgyalására kiküldendő bizottság tagjainak kijelöléséről. A pártok meggyeztek a bizottság megválasztása tekintetében, mire az elnök az ülést újból megnyitotta és a huszonegy tagu bizottságot a Ház megválasztotta.

Végül a panasz- és kérelembizottság jelentését vita nélkül egyáltalánosságban, mint részleteiben elfogadták.

Az ülés félegykor ért véget.

**Radics kibékült Bodreroval**

*Radics* István *Pucelj* Iván dr. földmivelésügyi miniszter kíséretében felkereste Nincsiest, akivel másfél óra hosszat tárgyalt külpolitikai kérdésekről, különösen az olasz konvenciókról. Mialatt *Radics* Nincsiestől tartózkodott, több külföldi követ

érkezett a külügyminisztériumba, köztük *Bodrero* olasz követ is, akik a szalonban várakoztak. Amikor Nincsiest megtudta, hogy *Bodrero* vár rá, kiment a szalonba és magával vitte szobájába *Bodrero*-t, akit bemutatott *Radics*nak. Ez alkalommal megtörtént a kibékülés az olasz követ és a horvát parasztpárt vezetője között. *Radics* távozóban így szólt az újságírókhoz:

— *A külügyminiszter és én megállapodtunk, hogy egyforma politikát folytatunk.*

**Tizenkét nemzetközi munkaügyi egyezményt fogadtak el**

A nemzetközi munkaügyi egyezményeket tárgyaló parlamenti bizottság szerdai ülésén tizenkét egyezményt fogadott el. Ezek a következők: A munkanélküliségről, a nők alkalmazásáról szülés előtt és után, a nők éjszakai munkájáról, a gyermekek minimális életkoráról a gyáripari munkában, a gyermekek éjszakai munkájáról a gyáriparban, a gyermekek minimális életkoráról a hajózási vállalatoknál, a vasárnapi munkaszünetéről a gyáripari vállalatoknál, a fiatalok munkájáról a raktárakban és hajóútásnál, a hajókon alkalmazott gyermekek és fiatalok orvosi vizsgálatáról, a munkaközben szerencsétlenül járt munkások kártalanításáról, a munka közben szerzett betegség esetén való kártalanításról és a külföldi és hazai munkásokkal való egyenlő elbánásról szerencsétlenség esetén való kártalanítás alkalmával.

A kormány még nyolc konvenciót terjesztett be, amelyeket azonban nem is vettek tárgyalás alá. Ezek közt van a napi nyolc és heti negyvennyolc órai munkaidőről szóló konvenció is.

**Tanácskozás a költségvetésről**

A pénzügyi bizottság funkcionáriusai nagyban készülnek a költségvetés tárgyalására. *Gavrilovics* Ottó, a költségvetés parlamenti előadója szerdán felkereste *Perics* Ninko pénzügyminisztert és több mint egy óra hosszat tárgyalt vele. A tanácskozáson különösen a tarifális és adókérdésekről volt szó.

## Tavasszal

székházat épít a noviszdai kereskedelmi kamara

Mindenkinek, aki kéri, visszaadják a kamatmentes kölcsönt

Noviszadról jelentik: A noviszdai kereskedelmi és iparkamara 1920-ban mozgalmat indított állandó székház emelésére és ennek érdekében felszólította a kamara területén levő gazdasági tényezőket, hogy öt évre bocsásanak kamatmentesen megfelelő tőkét a kamara rendelkezésére, hogy abból felépíthesse székházát. A mozgalom 201.625 dinárt eredményezett, amelyet a kölcsönadók kamatmentesen bocsájtottak a kamara rendelkezésére. A kamara a befolyt összegből természetesen nem építhette fel a székházat és így az akció szünetelt, míg a felajánlott kölcsönösszegeket a kamara bankokban helyezte el és a tőke eddig több mint kétszáz ezer dinár kamatot jövedelmezett.

A kamara látva az akció eredménytelenségét, házépítő alapot létesített, amelybe a kétszáz ezer dinár kamatot is beolvastotta és amely alap a kamara saját jövedelmeiből egymillió kétszáz ezer dinárra nőtt.

Néhány héttel ezelőtt, amint már jelentettük, egyesek, akik a kamarában a közelmúltban beállott személyváltozásokba sehogyan sem tudnak beletörődni, mozgalmat indítottak, hogy a kölcsönadók követeljék vissza a kamarától a kölcsönadott 201.625 dinárt.

A kamara álláspontja, mint illetékes helyen kijelentették, ebben a kérdésben az, hogy a kamara minázoknak, akik arra igényt tartanak, azonnali és hiánytalanul visszafizeti a kölcsönadott kamatmentes összegeket, amelyeket az illetők akár a kamarának ajándékozhatnak, akár más tetszésszerűen célra fordíthatják.

A kamara még a tavasszal megkezdte székházának építését, amelyet minden külső segítség nélkül, tisztán saját erejéből fog felépíteni és a *Kraljica Mariá* uton monumentális épületet létesít. Ez a kérdés már a decemberi kamarai ülés napirendjén fog szerepelni.

## Merénylő vagy tolvaj

Az aradi rendőrség letartóztatott egy ál orosz menekültet, aki azt állítja, hogy Jugoszláviában merénylőket követett el

Aradról jelentik: Az aradi rendőrség szerdán egy aradi urilány feljelentése alapján letartóztatta Nikolaj Vladimír cukorgyári munkást, állítólagos orosz menekültet. A feljelentés szerint Nikolaj Vladimír a leány ékszereit ellopta és eladta. A rendőrség előállította a gyári munkást, aki orosz menekültnek mondta magát. A kihallgatás során a rendőrtiszt észrevette, hogy Nikolaj nem tud jól oroszul. Ez még gyanúsabbá tette az állítólagos orosz menekültet. Valószínűleg fogták és a kihallgatás során kiderült, hogy az őrizetbe vett valódi neve Nikolaj Sztojan, jugoszláviai illetőségű, aki 1918-ban merénylőket követett el a jugoszláv királyi család egyik tagja ellen. A merénylő után mindjárt megszökött. A belügyminisztérium nagyobb díjat tűzött ki a merénylő kézrekerítésére, de a nyomozás eredménytelen maradt.

Nikulaj Sztojan tette elkövetése után Albániába szökött, ahol rablóbandát szervezett, fosztogatásból és rablásból élt. Az albán kormány katonaságot rendelt ki arra a helyre, ahol tartózkodott. Körülvették a falut, de Nikulajnak sikerült megszökni, de mielőtt megszökött, feleségénél mintegy két millió dinár értéket hagyott aranyban. A pénzt rablásokból szerezte és abból felesége nagyobb összegeket küldött neki külföldre. Először Magyarországra menekült, ahol elkövetett rablásaiért szintén köröztek. Onnan Csehszlovákiába, majd ebben az évben Romániába szökött és Aradon telepedett le. Csehszlovákiából való elutazása előtt kifosztotta Vladimír Nikolajevszki orosz menekültet, akinek irataival szökött meg Romániába és ott már ezt a nevet használta. Aradon a cukorgyárban kapott alkalmazást. A regényes multu merénylő tagadja, hogy a feljelentő urilány

ékszereit ellopta. Mint a nyomozás során kiderült, feleségétől néhány nappal ezelőtt, valódi nevére, hatezer dinár értékű aradi postára, a pénzt azonban nem tudta felvenni, mert más néven volt bejelentve.

Az aradi rendőrség diplomáciai uton fordul a jugoszláv, magyar és csehszlovákiai rendőrségekhez, hogy Nikolaj Sztojanra vonatkozó bűnügyi adatokat

közöljék vele. Addig a titokzatos kalandor természetesen őrizetben marad.

Beogradban már megkezdtek Nikolaj Sztojanra vonatkozó bűnügyi iratok adatainak beszerzését, azonban azt hiszik, hogy a letartóztatott hazudott, a mikor merénylőket, rablóbandafőnökséget vállalt magára s csak azt akarta elérni, hogy érdekes fogolyként kezeljék az aradi rendőrségen.

## Öt évre emelik fel az ügyvédjelölti gyakorlatot

A parlamenti bizottság elfogadta az új ügyvédtörvényt

Beogradból jelentik: A törvényhozó bizottság albizottsága szerdán délután ülést tartott, amelyen néhány kisebb módosítással

elfogadta az ügyvédekről szóló törvényt.

A törvény nagyjából ugyanazokon az alapelveken épült fel, amelyek a Szerbián kívüli országrészekben, így a Vajdaságban is érvényben voltak. A törvény az ügyvédi kamarának teljes fegyelmi hatáskört biztosít az ügyvédek között és a szerbiai ügyvédek is kiveszi az igazságügyminisztérium fegyelmi hatásköre alól. A kamara határoz az ügyvédi gyakorlat joga felett is.

Rendezi a törvény az ügyvédek díjszabását is, még pedig a szabad megegyezés elve alapján.

A kisebb és sablonos ügyekben

kötelező díjszabást az igazságügyminiszter rendelettel fogja szabályozni.

Fontos újítása a törvénynek, hogy az ügyvédjelöltek gyakorlati idejét öt évre emeli fel.

amiből legalább három évet ügyvédi irodában kell tölteni. Az ügyvédi vizsgát azonban már három évi gyakorlat után is lehet tenni.

Ügyvédi vizsga nélkül ügyvédek lehetnek az egyetemeken jogi fakultásainak rendes és rendkívüli tanárai és a volt igazságügyminiszter.

Nagyobb vita fejlődött ki az ügyvédi nyugdíjintézet kérdése körül és végül is az eredeti javaslatot fogadták el, amely szerint a nyugdíjintézetbe belépni nem kötelező.

A zugirászatot a törvény tiltja és szigorú büntetéssel sújtja.

## Kivégeztek egy rablógyilkos detektívet

Az elítélt családja tiltakozott, mert a csendőrök kétszer adtak sortűzet

Cetinjéből jelentik: Szerdán hajnalban Cetinje közelében kivégezték Kiko Szpaszoje híres rablógyilkost.

Kiko 1913-ban meggyilkolt és kirabolt Szkutariában egy koreszmárosnét, amiért tizenkét évi fegyházra ítélték. Közben kitört a háború és Kiko valamilyen módon kiszabadult a fegyházból, de a megszállítás idején ismét elítélték többrendbeli rablásért. Büntetését ezután sem töltötte ki, sőt a háború után sikerült állami szolgálatba jutnia, Cetinjebe detektívnek nevezték ki.

Ebben a minőségében követte el azt a bűntettet, amelyért halálra ítélték. 1924-ben egy rossz nő hírében álló kofa-asszonyt kicsalt a város szélére, állatias merénylőket követett el ellene, azután megölte és kirabolta. Másnap már elfogták Kiko Szpaszojét és noha végig han-

goztatta ártatlanságát, a bíróság a bizonyítékok alapján golyó általi halálra ítélte. Kiko kivégzése az első bírósági kivégzés Montenegróban az állam egyesülése óta.

A kivégzésnél nagy tömeg volt jelen. Kiko cigarettázva nézett szembe a csendőrpuskákkal és felszólította a parancsnokot, hogy olyan vitézül öljék meg, amilyen vitézül ő ölné meg a csendőröket. Az első sortűz után még élet volt benne, mire még egyszer eldördültek a puskák és Kiko holtan bukkant az árokba.

A közönség soraiban a kivégzett rablógyilkos detektív hozzátartozói hangosan tiltakoztak az ellen, hogy a csendőrök kétszer adtak le sortűzet Kikora. A zugolódo tömeget csak nagynehezen lehetett elcsendesíteni.

## Ellenállásra készülnek a telepések

Vasvillával, lapáttal akarják megakadályozni a Csekonics-birtok visszavételét — A kormány felajánlotta a grófnak a supermaximumot, ha visszavonja perét a hágai bíróságnál

Becskekről jelentik: A Csekonics grótok bánati birtoka, amely Németernja és Zsombolya között terül el és amelyet legnagyobb részben agrárreform céljára vettek igénybe, az utóbbi időben nagy nyugtalanság színhelye. Az ott letelepedett földigénylők között

az a hír okozott riadalmat, hogy az agrárminisztérium visszaveszi az általuk birtokba vett parcellákat.

Németernja határában hétszázhusz családnak osztottak ki agrárreform-parcellákat azzal, hogy ott a házakat maguknak kell felépíteni. Eddig 450 ház fel is épült és a telepes családok megkezdtek a gazdálkodást a földeken. Időközben az agrárreform minisztérium visszaadta a Budapesten élő Csekonics András grófnak a birtokmaximumot: 521 hold szántóföldet, 106 hold ugart, 55 hold erdőt és 173 hold legelőt. Már ezeknek a birtokrészeknek a visszaadása alkalmával nagy volt az izgalom a telepések között, akkor azonban mégis nyugalom állt be, amikor más helyen kaptak földet. Azok a telepések és dobrovoljacok, akik még ezidő szerint a birtokon vannak,

két nap óta ismét valóságos lázongnak, mert az a hír terjedt el köztük, hogy Csekonics András gróf részére az agrárminisztérium az ugynevezett supermaximumot is kiutalta, még pedig 785 hold szántót, 25 hold legelőt, 16 holdat pedig lótenyésztés és magtermelés címén. Ezt a hírt megerősíti az a körülmény is, hogy legutóbb az agrárminisztériumból kiküldött mérnökök érkeztek, akik felméri a földet, a kiosztott parcellákat is, úgyhogy száz telepes család, akiknek jogerősen odaítélték a parcellákat, attól tart, hogy el kell hagyniok földjüket és házaikat, ha ezt a területet is visszakapná Csekonics gróf. Az izgalmat fokozza a telepések között elterjedt az a hír, hogy

az elveendő földek helyeit vizes, meg nem művelhető területet fognak kapni. A dobrovoljac elkeseredés tetőpontjára hágott és már arra lehetett számítani, hogy nyílt lázadásban törnek ki,

ezért kedden telefonhívás folytán a leonovácteplei dobrovoljacokhoz kiutazott dr. Bratics Dusan hercegovinai származású becskekeri ügyvéd és egész

éjszaka tartott tanácskozáson igyekezett megnyugtanni a kedélyeket. Dr. Bratics ismertette a telepések előtt az agrárreformminisztérium legújabb rendeletét, amely kimondja, hogy a supermaximumról csak később fognak dönteni, annak visszaadásáról tehát egyelőre még nincs szó. Azt a tanácsot adta a dobrovoljacoknak, hogy ha addig mérnökök mérik a földet, ezeket tekintsék magán-személyeknek. Az izgalmat sikerült némileg lecsillapítani, bár

a dobrovoljacok kimondták, hogy parcellájukat életük árán is megvédelmezik. E célból éjjeli őrséget szerveztek és vasvillával, lapáttal őrzik a parcellákat.

Elhatározták továbbá, hogy csütörtökön reggel küldöttségben mennek Beogradba az agrárreformminiszterhez és kérik fogják, hogy ne mozdítsa el őket azokról a földekről, amelyeken házaikat is építettek maguknak és ne adják vissza a supermaximumot Csekonics András grófnak.

Mint a *Bácsmegeyi Napló* munkatársa biztos forrásból értesül, az ügyben eddig az történt, hogy Csekonics András gróf kártérítési pert indított a hágai nemzetközi bíróságnál a jugoszláv állam ellen a birtokért. A kormány, amikor erről értesült, tárgyalást kezdett Csekonics gróf jogi képviselőjével és azt az ajánlatot tette, hogy a supermaximumot is rendelkezésére bocsájtja a grófnak, ha visszavonja keresetét. Ezek a tárgyalások még nem fejeződtek be, de a minisztérium máris kiküldte mérnökeit, hogy felmérjék azokat a területeket, amelyeket a tárgyalások sikere esetén visszaadnának. Ezeknek a mérnököknek a működése okozta a dobrovoljacok izgalmát, amely azzal fenyeget, hogy a birtokátadás kísérlete esetén nyílt harcra kerül a sor.

## A nádasba menekült

a vasuti kocsi fosztogatója

Allami plüssből készültek a szubotícai papucskok

A szubotícai vasuti rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy az elsőosztályú vasuti kocsi ülésének plüshuzatait ismeretlen tettesek négy hónap óta állandóan lopkodják. A rendőrség állandó éjjeli őrséget szervezett a vasuti kocsi őrzésére, de a tolvajokat ennek ellenére sem sikerült elfogni. Minden jel arra mutatott, hogy a plüsslopásokat egy szervezett banda tagjai követik el, akik a vasuti személyzettel összejártsanak.

A hónapokig terjedő hosszú nyomozás után Mátics Szlavkó és Kalogyerovics vasuti rendőrségi detektívek a piacon észrevették, hogy az egyik papucsosnál a papucskok felső része lopott plüssből készült. A papucsot előállították a vasuti rendőrségre, ahol megnevezte azokat a személyeket, akiktől a plüss vásárolta. A vasuti rendőrség ennek alapján letartóztatta *Kramer Gyula* és *Járgies Gerő* munkanélküli fiatalembereket, akik beismerték a lopást. Vallomásukban előadták, hogy a lopásokat nem ketten követték el, hanem Peres Mihállyal együtt, aki a banda feje volt. Kalogyerovics detektív erre Peres lakására ment.

Peres időközben értesült társai letartóztatásáról és épen abban a percben akart lakásáról távozni, amikor a detektív megérkezett. Peres az utcára rohant, a detektív utána vetette magát. Peres nyitott zsebkéssel rohant végig az utcákon, a detektívnek egy utca keresztezésénél azonban sikerült elfogni a tolvajt. A hatalmaserejű fiatalember ekkor kirántotta magát a detektív kezéből és megszökött. Kalogyerovics rendőri készültségért telefonált. Amikor a rendőri készültség megérkezett, Peresnek nyoma veszett. A rendőrség emberei egész éjjel kutattak utána és szerdán délelőtt akadtak rá a Bajai-úti temető mögött levő nádasban.

*Najsul* Vladimír helyettes komeszár hallgatta ki Perest, aki beismerte, hogy része volt a lopásokban, de tagadta, hogy ő volt a banda feje. A rendőrség mindhármukat átszállította az ügyészségre, de a nyomozást tovább folytatják ellenük abban az irányban, hogy nem követtek-e el más bűncselekményeket is.

## KISEBBSÉGI ÉLET

A csehszlovák parlament költségvetési bizottságának legutóbbi ülésén a német előadó német nyelven akarta a jelentését megtenni, a bizottság elnöke azonban arra való hivatkozással, hogy a házszabályok csak a cseh és a szlovák nyelvet ismerik el, kényszerítette az előadót, hogy csehül beszéljen. Az afférral kapcsolatban a *Tribuna* hosszabb cikket írt, melyben rámutatott arra, hogy már van is precedens arra, hogy előadó németül beszéljen a bizottságban, mert Hodina német képviselő március 12-én német nyelven referált a mentelmi bizottságban. Az ülésen akkor Votruba nemzeti demokrata képviselő elnökölt, aki azóta teljesen a fasiszta irányzathoz ment át. A lap szerint, ha a németek precedensre hivatkoznak, joguk van hozzá, mert éppen egy nemzeti demokrata képviselő tette lehetővé, hogy a bizottságban az előadó németül beszélhessen.

\*

Az erdélyi magyar párt reform-csoportja fontos megbeszélést tartott Mezőtelegden. A tanácskozásokról Toldalaghy Mihály gróf, a reform-csoport egyik vezetője a következőket mondotta:

— Elsősorban az általános politikai kérdésekről beszélgettünk; különös érdeklődés mellett tárgyaltuk meg a készülő szervezeti szabályzat kérdését és mindenképp bizonyos általános irányelvek érvényre juttatását tartjuk szükségesnek, így elsősorban a demokrata szellem figyelembevételét a tervezetben az egész vonalon. Azután a létező gazdasági, kulturális és felekezeti szervezeteknek intézményes bekapcsolását a pártkeretekbe, továbbá, hogy a vezetőség és az irányító szervek alulról felfelé, a tagozatokon át alakíttassanak ki. A megjelentek között egyébiránt az a felfogás domborodott ki, hogy az új szervezeti szabályzat megalkotása után a magyar párt összes tagozataival együtt generális tisztújításon essék keresztül. Az országos politika kérdésében a csoport reméli, hogy a paktumot, amelynek megkötéséért és sorsáért a pártvezetőség felelős, a pártvezetőség kedvező megoldásra fogja vinni s az ez irányban teendő lépéseket a csoport a legnagyobb érdeklődéssel kíséri.

\*

Ferdinánd román király a parlamentben elmondott trónbeszédében kitért a kisebbségekre is, melyekről a következő érdekes nyilatkozatot tette: »A biztosított béke oltalma alatt meg kell vizsgálnunk önmagunk és kormányom által javaslatba hozandó törvényeket, amelyek hivatva lesznek megvetni a középiskolai és felsőbb oktatás alapját és a kultúra fejlesztését a falvakban, továbbá az állam és a különböző vallások közötti viszony rendezésére vonatkozó javaslatot, amelynek szelleme az egyházak és az etnikai kisebbségek lelki békéjét fogja állandósítani; foglalkozni fognak önmaguk a munka, a munkásbiztosítás, az építkezés és a szövetkezetek fejlesztésére vonatkozó javaslatokkal, valamint a szociális egészségügyi problémákkal. A csatlótt területeken előfordult kellemetlenségek a törvényhozás legsürgősebb egységesítését teszik szükségessé; kormányom még ebben az ülésszakban beterjeszti a polgári és büntető perrendtartás, valamint az esküdtzéki eljárásra vonatkozó törvényjavaslatokat.«

\*

Lengyel-Felsőszilézia községi választásainál a német pártok szenzációsan jó eredményeket értek el: a leadott szavazatoknak körülbelül 55 százaléka német pártokra esett. Kattowitzban a németek 55 százalékos kaptak, Königsbüttében 60—70 százalékos; Tarnowitzban 3000 német és 2400 lengyel szavazatot adtak le. Rybnik városban, melyet a lengyelek mindig a felsősziléziai lengyeltség főhelyének tekintenek, a németek 43 százalékban jutottak be a képviselőtestületbe. 1921-ben a németek ebben a városban csak 22 százalékos kaptak. A vidékről még kedvezőbbek a jelentések. A németiség általában sokkal több szavazatot kapott most, mint a felsősziléziai népszavazás alkalmával, amikor pedig

a németek az egész birodalomból szavazni jöttek ide és amikor a kiutasítások még nem tizedelték meg annyira a felsősziléziai németiség sorait. A lengyel hatóságok rendszeres nemzetiségi elnyomása nem vezetett eredményre, sőt épp az ellenkező irányban hatott; egészen bizonyos, hogy a német pártokra sokkal több szavazatot esett, mint amennyi a német nemzetiségű szavazó polgárok száma lehet, tehát kétségtelen,

hogy lengyelek is a német pártokra szavaztak. Ez csak abból magyarázható, hogy a felsősziléziai lengyelek nincsenek megelégedve az uralkodó rendszerrel, főleg Varsó gazdaságpolitikájával és inkább a nagyobb rendet teremtő és Felsőszilézia közigazgatásával inkább foglalkozó németekre szavaztak. Valószínű, hogy a november 14-iki választások Lengyel-Felsőszilézia politikai helyzetében jelentős változást okoznak.

## Az egész vonalon győznek a kantoni vörös csapatok

### Vu-Pej-Fu-val megkezdődtek a fegyverszüneti tárgyalások

Londonból jelentik: Pekingből érkező jelentések szerint

Vu-Pej-Fu tábornok és a kantoni kormány között Hankau-ban megindultak a fegyverszüneti tárgyalások.

A fegyverszünet megkötése után a tárgyalásokat gazdasági konferencia alakjában Vu-Csangban folytatják.

Vu-Pej-Fu hajlandó Ho-Nang tartományt átengedni a kantoni csapatok közvetlen összeköttetésbe léphetnek az északi tartományokkal és Feng-Ju-Siang csapataival.

Ho-Nang tartomány vasutvonalainak segítségével.

A beérkező újabb jelentések szerint

Sun-Csun-Fang sanghaji főkormányzó már teljesen egyedül állja a harcot a kantoniak ellen.

A *Times* jelentése szerint Sun-Csun-Fang helyzete kétségbeesítő annál is inkább, mert csapatainak nagyrésze átpartolt a kantoni vörös csapatokhoz.

A kantoni csapatoknak Shanghai felé nyitva áll az út és Shanghai elestét mindennap várják.

## A török-orosz szerződés csak fenyegetés

### Az odesszai tanácskozáson teljes megegyezés jött létre a török külügyminiszter és Csicserin között

Párisból jelentik: A *Temps* szerdai vezércikkében az odesszai találkozással foglalkozik és megállapítja, hogy

a török-orosz szerződés bejelentése pusztán fenyegetés, a melytől Európának nem szabad megijednie.

Törökország és Szovjetország nem katonai hatalom — írja a lap — és mindkét államban olyan nagy a nyomorúság és a gazdasági zuhlás, hogy komoly akciótól sem Szovjetország, sem Törökország részéről nem kell tartani.

Szovjetországnak a török szövetséggel elsősorban az a célja, hogy angoleitenes politikájához megverje Törökország támogatását is, míg Törökország esetleges orosz-török háború ellen akarja biztosítani magát.

Rövidesen ki fog derülni — írja a *Temps* — hogy az odesszai találkozás csak fenyegetés- vagy a keleti kalandorpolitika újabb akciója Európa ellen.

A lapok moszkvai jelentése szerint a szovjetkormány hivatalos lapja, az *Izvestia* az odesszai találkozással kapcsolatban hivatalos kommunikált közzé, amely szerint az odesszai tanácskozás három kérdés-komplexum megbeszélésére szorított. Elsősorban az általános európai politikai helyzetet vitatták meg, ezenkívül megállapították mindazokat az alapelveket, amelyek garantálják Oroszország, Törökország, Perzsia és Afganisztán egységes külpolitikáját és végül a tanácskozások harmadik része az orosz-török kereskedelmi szerződés megkötésével kapcsolatban elsősorban az orosz-török petroleum-egyezményre vonatkozott.

Az *Izvestia* szerint mind a három pontban

az odesszai találkozón teljes megegyezés jött létre a külügyminiszterek között

és Csicserin megállapodott a török külügyminiszterrel abban, hogy ezentúl minden évben találkozni fognak.

## Albrecht főherceg feleségül veszi a román király leányát?

### Fantasztikus újabb terv a magyar-román perszonálunióról

Budapestről jelentik: A legitimisták lapja, a *Magyarság* szerda reggeli számában feltűnő tudósítást közöl a bukaresti *Politika* című lap nyomán. A tudósítás szerint

a jelenleg Budapesten időző Bánffy Miklós gróf arról tárgyalt a román királlyal és miniszterelnökkel, hogy Ileana román főhercegnő menjen férjhez Habsburg Albrecht főherceggel, ha ennek királlyá való megválasztását gróf Bethlen István miniszterelnök garantálja.

Perszonálunió egyelőre nem jönne létre a két állam között, hanem e fantasztikus kombináció szerint

Ileana hercegnőből magyar királyné lenne, azonban mielőtt apja meghalna a módosítandó román alkotmány értelmében részálna a román királyi korona

és így a házastársak révén közös-ségbe kerülne a két állam.

Ileana hercegnő halála után viszont gyermekének uralma alá kerülne perszonál vagy reálunióban Románia és Magyarországnak

és esetleg egy harmadik állam is, mert állítólag

az erdélyiek csak úgy szavazták meg a román trónöröklés módosításáról szóló törvényt, ha garanciát kapnak arra, hogy Erdély autonómiát és társországi jogokat kap.

A román kormány kénytelen lenne Erdély kivánságát teljesíteni, mert az erdélyi képviselők és szenátorok nélkül nem lenne meg az alkotmánymódosító törvényjavaslatához szükséges kétharmad többség.

Budapestben ezt a hírt olyan fan-

tasztikusnak tartják, hogy megcáfolását sem tartják szükségesnek.

Mindenesetre feltűnő, hogy Albrecht főherceg, aki néhány nappal ezelőtt Debrecen környékén vadászaton volt, gróf Bánffy Miklós Budapestre érkezésekor váratlanul megszakította a vadászatot és sietve visszautazott Budapestre. Politikai körökben egyébként is nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy Bánffy grófnak kívül Barabás Béla romániai magyar szenátor és az erdélyi magyarság egyik vezetője is Budapestben tartózkodik és szintén tárgyalásokat folytatott Bethlen miniszterelnökkel.

A hírek politikai körökben annál inkább tulajdonítanak bizonyos jelentőséget, mert tényleg szó van arról, hogy a román parlamentet nemzetgyűléssé alakítják át és alkotmánymódosítást akarnak keresztülvinni, amelynek értelmében

a román trónöröklés kérdését úgy akarják rendezni, hogy a királyi korona Ileana hercegnőre szálljon.

A trónöröklés módosítása valamilyen kormányzópart beleegyezésével történik és azt a liberális párt is támogatná. Bár Budapestben nem adnak hitelt a híreknek, az mégis nagy feltűnést kelt.

## Titokzatos

### bünszövetkezet Szkopljében

#### Hónapokig tartó nyomozás után letartóztatták a bandavezért

Beogradból jelentik: Rejtélyes bünygyben nyomoz már hetek óta a legnagyobb titokban a szkopljei rendőrség. Szerdán két letartóztatással kapcsolatban nyilvánosság elé került a rejtélyes ügy.

Már régebben felhívták a szkopljei rendőrség figyelmét egy gyanúsán viselkedő társaságra, amelynek tagjai a város legkülönbözőbb részein szoktak gyűlekezni. Eleinte a rendőrség nem tulajdonított nagyobb fontosságot az ügynek, de amikor több feljelentés érkezett, mégis megkezdtek a nyomozást. A rendőrség közegei megfigyelték a társaság több tagját és észrevették, hogy közülük egyesek hosszabb-rövidebb időre elutaznak, majd mikor visszatérnek, csomagot hoznak magukkal, amelyet nem adnak át hordárnak, hanem egyedül viszik.

A rendőrségnek az volt a föltevése, hogy egy veszedelmes bandával áll szemközt, amelynek a hálózata kiterjed az egész országra, sőt a külföldre is. A gyanúokok egyre gyülekeztek és néhány nappal ezelőtt elérkezettnek látták az időt arra, hogy a társaságot leleplezzék.

Mátics Száva, a társaság feje, aki már hosszabb ideje uton volt, szerdán éjjel végül egy fiatal diák kíséretében megérkezett és kíséreléssel együtt lakására sietett. Amint erről a rendőrség értesült, detektíveket küldtek ki Mátics letartóztatására. A detektívek Mátics ajtaja előtt találták a diákot, aki amint megpillantotta őket, rémülten kezdte magyarázni, hogy neki semmi köze Máticsékhoz és azoknak az ügyeihez. A detektívek a diákot őrizetbe vették, azután benyomultak Mátics szobájába, de a meglepett bandavezért csak heves dulakodás után tudták megkötözni. Mátics lakásán házkutatást tartottak, amelynek során rengeteg levelet és iratot foglaltak le. A kályhában és a kályha körül egészen és félig elégett levelek maradványait találták, amelyeket szintén lefoglaltak. A társaság többi tagját még nem sikerült elfogni, mert egyrésztük uton van, míg a másik részük Szkopljében és Szkoplje körül rejtőzik.

A rejtélyes ügyben a rendőrség minden felvilágosítást a nyomozás érdekében megtagad. Annyit mégis sikerült megtudni, hogy súlyos bűncselekményekkel vádolják a társaságot, amelynek összeköttetései túl terjednek az ország határain. Legújabb verziók szerint politikai bűncselekményekről van szó, a melyekről bizonyítékok vannak a rendőrség kezében.

## Csak koldus kaphat szegénységi bizonyítványt

### Hogyan magyarázza a pénzügyminiszter az új illetéktörvényt?

Noviszadról jelentik: Amióta az új illetéktörvény érvénybe lépett, a Vajdaságban is hatályát veszítette a régi magyar illetéktörvénynek az a rendelkezése, hogy illetékmentesség illeti meg mindazokat, akiknek keresete nem nagyobb az átlagos közönséges napszámnál és ezeknek kérésükre szegénységi bizonyítványt kell adni.

Az új illetéktörvény ötödik szakasza szerint illetékmentességet élveznek a következők:

A király és az uralkodóház tagjai, az állam, a külföldi országok képviseletéi, ha a viszonyosság biztosítva van, továbbá a közérdekű testületek, mint hitközségek, politikai községek, önkormányzati hatóságok és a jótékonyasági, tudományos, gazdasági, művészeti társulatok, ha az illetékmentességért folyamodnak. A szakasz hatodik pontja illetékmentességet biztosít még a szegényeknek is. A törvényt a pénzügyminisztérium úgy magyarázza, hogy szegény alatt az értendő, aki személyi adóját leszámítva, nem fizet több adót tíz dinárnál, vagy ha a vele háztartásban élő családtagok után fizetendő személyi adójának levonása után fizetett adója nem haladja meg a husz dinárt.

A régi magyar illetéktörvény, de még az adótörvények sem ismerik a személyi adót, amiért is a vajdasági hatóságok azzal a kérdéssel fordultak a tartományi pénzügyigazgatósághoz, hogy jelöljék meg, milyen adónemek tekintendők személyi adónak. A pénzügyigazgatóság sem akarta a törvényt saját felelősségére magyarázni és ezért közvetlen a pénzügyminiszterhez fordult. A pénzügyminiszter válaszában kedden közölte a pénzügyigazgatóság Noviszad város tanácsával. A pénzügyminisztérium értelmezése szerint személyi adónak csak a magyar törvény szerinti II. osztályú keresetiadó felel meg és a munkások és a tisztviselők adója nem tekintendő személyi adónak.

A másodosztályú keresetiadót csak a földbirtok és a háztulajdon után fizetik és pedig a családientartó után legfeljebb évi nyolc dinárt, minden tizenhat éven felüli családtag után évi négy dinárt. Ez a másodosztályú keresetiadó levonásba kerül az összadóból és ha a fennmaradó adó nem tesz ki többet tíz di-

nárnál, illetve a családtagok után fizetett adókkal együtt husznál, akkor az illetékmentességre jogosult és részére szegénységi bizonyítvány állítható ki. Nem élveznek tehát ezentul illetékmentességet a napszámosok, munkások és a kisebbfizetésű tisztviselők, akik a régi magyar törvény szerint szegénységi bizonyítványt kaphattak. A fizikai munkások most keresetük két százalékát fizetik egyenes adóban és az állami napidíjasok adója is meghaladja a tíz dinárt, úgy hogy ezentul csak a munkaképtelenek, keresétképtelenek és teljesen vagyontalanok kaphatnak szegénységi bizonyítványt.

Lákics János helyettes polgármester a pénzügyminiszteri rendeletről a következőket mondotta:

— A pénzügyminiszter törvénymagyarozatának legközvetlenebb hatása az lesz, hogy ugyyszólván teljesen megszűnnek a szegénységi bizonyítványok és így a legminimálisabbra apad le azoknak a száma, akik a bíróságnál, a lakás-hivataloknál és a közigazgatási hatóságoknál illetékmentességet élveztek. Hogy ez sok zavart fog előidézni, azt előre meg lehet jósolni, de nem marad más hátra, mint a miniszter értelmezése szerint eljárni, ez pedig a szegénységi bizonyítványok alkonyát jelenti.

640 centiméternél szakadt be. Mintán a város a Temerini-ut végén telepítéseket engedélyezett és ott főleg rendőrházak épültek, amelyeket a vizártól biztosítani kell, azonkívül védekezni kell az ellen, hogy a nagyrét felől gátszakadás esetén a kiáradt Duna elöntse a Kliszát és a Temerini-uton át a többi telepeket, a város második védvonalat létesít, amely a Temerini-kaputól, szemben a csatornatöltéssel, a szérűskertekig és onnan tovább a régi tégláégetőig fog elvezetni.

Ez a megoldás csak ideiglenes, amíg a Hadiszízigeten a végleges védelmi vonal elkészül. Hasonló megoldás lesz a Futaki-uton, az erdők alján, ahol az idén a víz beszakadt és elöntötte a Darányi-telepet. A második védelmi vonal kiépítése száznyolcvanezer dinárba kerül.

## Ady hagyatéka

### A budapesti ítélőtábla elutasította Ady Endre szüleinek igényét Ady munkáinak kiadási jövedelmeire

Budapestről jelentik: A budapesti ítélőtábla szerdán délelőtt tárgyalta Ady Endre szüleinek, Ady volt felesége, Boncza Berta, jelenleg Márfy Ödönne elleni pörét, amelyben Ady Lőrincék a kiadási jövedelemnek egy részére igényüket jelentették be. A törvényszék tudvalevőleg kötelezte Ady özvegyét, hogy Ady munkáinak kiadásából befolyó jövedelem 25 százalékát adja Ady Endre szüleinek.

A szerdai tárgyaláson a tábla elutasította Ady Endre szüleinek igényét, azzal az indokolással, hogy azt a körülményt, amelyre a felperesek igényüket kizárólag alapították, hogy tudniillik Hatvany Lajos báró a kiadási jog adományozásával egyidejűleg kikötötte, hogy Márfyné köteles jövedelmének bizonyos részét Ady szüleinek átengedni, a tábla nem látja bebizonyítottnak.

Az ítélőtábla Ady szüleit a per költségei megfizetésére is kötelezte. A tábla ítélete nagy feltűnést keltett Budapesten. Különösen az írók és művészek körében kommentálják élénken az ítéletet, mert mindazok, akik ismerik Ady munkáinak feleségéhez és szüleihez való viszonyát, az asszony viselkedését hálátlannak tartják az elhunyt költő szüleiével szemben.

## Amerika és Mexikó konfliktusa a nacionalizálási törvény miatt

### A mexikói kormány a hágai nemzetközi ítélőszékre akarja bízni a döntést

Londonból jelentik: A mexikói kormány a napokban válaszolt a washingtoni kormány jegyzékére, a melyben

az Egyesült-Államok kormánya tiltakozott az új mexikói nacionalizálási törvény ellen, amelynek értelmében a külföldi állampolgárok tulajdonában levő petroliumforrások és bányák Mexi-

kó állam birtokába mennek át. Amerikai politikai körökben úgy tudják, hogy a válaszijegyzékben a mexikói kormány azt fogja javasolni, hogy a vitás kérdést terjesszék a hágai nemzetközi ítélőszék elé és mindkét állam kötelezze magát arra, hogy a hágai nemzetközi ítélőszék döntésének aláveti magát.

## Noviszad az árvíz ellen új védelmi vonalat állít fel

### Késik az ármentesítő társulat működésének megkezdése

Noviszadról jelentik: Noviszad város kezdeményezésére a városi határban levő földtulajdonosok bevonásával ármentesítő társulat alakult, amely mindaddig azért nem kezdte meg működését, mert az állam, mint érdekelt földtulajdonos, még mindig nem hatalmazta fel illetékes közegeit az ármentesítő társulatban való képviseletre. A város, nehogy a késés miatt újabb nagyobb árvízkárokat szenvedjen, elhatározta, hogy ideiglenes megoldással védekezik az esetleges újabb árvízveszedelem ellen.

A város árlejtést írt ki a régi töltések rendbehozására és a Temerini-uton és a Futaki-uton, az erdő alján létesi-

tendő új második védelmi vonal elkészítésére. Az árlejtésen Steiger Béla noviszadi mérnök hatszázötvenezer dináros ajánlata volt a legolcsóbb és így a munkát a város neki adta azzal, hogy hatvan napon belül tartozik a munkát elkészíteni.

A város tudatában volt annak, hogy ha rendbe is hozza a legutóbbi árvíz alkalmával elégtelennek és ellenállásra alkalmatlannak bizonyult régi töltéseket, még nem biztosította a várost az árvíz ellen, mert a régi töltés keresztmetszvénye olyan méretű, hogy 640 centiméternél magasabb vízállást nem bír el. Az idén 659 volt a vízállás és a gát

## Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

A jó ember sokszor kételkedik az erényességében, a rossz ember mindig biztos benne. S bizony — ez az erény jutalma! — a nemes jellem és jószívű emberbarát rosszabbul alszik és nyugtalanabbul hal meg mint a szívtelen önző, akit az a szent meggyőződés vigasztal és nyugtat meg, hogy nincsen a világon jobblelkű halandó mint ő.

2.

Mentül értékesebb valaki, annál több a kétsége az értékével szemben, s mennél értéktelenebb, annál inkább van megelégedve magával.

\*

Egy öregur, aki egész életében soha jót nem tett, amikor súlyosan megbetegedett s a halálát közeledni érezte, így szólt a környezetéhez:

— Nem halok meg szívesen, mert még sok jót szerettem volna tenni. S ez most mind elmarad!

Egy másik, aki egyenesen rossz ember hírében állott, s egyetlen alkalmat se mulasztott el, hogy valami gonosztettet, árulást vagy egyéb becstelenséget kövessen el, amikor ugyanez a magas korban ágynak esett, így sóhajtott:

— Szívesen halnék meg, ha tudnám, hogy »odafönt« tudomásul vették és följegyezték a jócselekedeteimet, s ha remélhetném, hogy érettük »ott« megkapom a jutalmamat.

\*

Valaki elbeszéléshez fogott:

— Volt egyszer egy ember, aki le-

merte önmagát, és...

Szerette volna folytatni, de nem engedték. Mindenfelől közbekialtottak:

— Nem igaz! Már a kezdete is hazugság! Hol van az az ember, aki azzal dicsekedhet, hogy ismeri magát? Képtelenség! Nem hallgatjuk tovább!

S az elbeszélés — pedig ki tudja, milyen érdekes lett volna?! — elmondatlanul maradt.

\*

Az önismeret hiányossága vagy teljes hiánya okozza, hogy a gondolkodó — de hiába gondolkodó — ember oly rossz véleménnyel van az embertestvéreiről. Ezek közül sokan természetesen elég értéktelenebbek az ítélőhözánál, de ő azokat is ilyeneknek tartja, akik értékben fölötte állanak, mivelhogy másképpen gondolkoznak mint ő. Az övével ellenkező vagy másszerű mentalitást — éppen mert az önismerete — oly gyöngye mint az emberismerete — hajlandó mingyárt alsóbbrendűnek nézni. Hallottam egyszer egy igen közönséges nyárspolgárt így nyilatkozni egy kitudó szellemű férfiúról:

— Rettenetesen korlátolt pasas!

\*

Aki valamennyire ösmerős sajátmagával, kevésbé lesz szerelmes a maga énjébe s jobban fogja szeretni az embertársait, mint az, aki a legbölcsebbnek vagy a legjobbnak tartja magát a környezetében.

\*

Az ember könnyen vallja be magáról, hogy számár, még ha nem is az. De soha azt, hogy rossz ember, ha még oly nagy mértékben is az. Innen a sok rossz

cselekedet és büntény, amelyeket olyanok követnek el, akik rendes és jó embereknek tartják magukat, s tetteiket legfeljebb szomorú kénytelenség vagy kívánatos célszerűség következtetésének fogják tekinteni és sohase gonosz cselekedeteknek.

\*

Apai tanács.

Neveld a fiadat, ha lehet, önismeretre. Ha ez sikerül, akkor talán nem lesz boldog, de semmiesetre se lesz boldogtalan.

\*

A gonosztevő a saját büntetését sokkal kisebb vétségnek tartja mint az embertársa bármely kihágását. Még az u. n. becsületes ember is, aki valami helytelen vagy tiltott cselekedetet követ el, méltósággal talál az erkölcstelen vagy törvénytelen eljárására. Ha ugyanezt más követi el, akkor persze akasztófa után kiált.

\*

Aki önmagát nem ismeri, az embertársait se ismerheti. Az emberismeret az önismeretnél kezdődik.

\*

Aki egyedül abban a reményben foglalja el a hivatalát, hogy majd ad az Ur-isten észet is hozzá, az — nagyon is bízik a jó Istenben.

\*

A saját hibáit erényeknek tartja az ember. A fősvény a maga szemében gazdagos, a pazarló: nagylelkű, a dühögő: temperamentumos, a szívtelen: objektív, a kegyetlen: igazságos, a hazudozó: fantáziás, a lusta: meggondolt, a gyáva: óvatos, a szemtelen: bátor,

az erőszakos: szilárd jellemű, a hizelkedő: udvarias, a goromba: őszinte, stb. Ellenben az embertársát, aki jól gazdálkodik, fősvénynek, az objektív szívtelennek, a képzelőtehetséggel megáldottat hazugnak, az óvatost gyávának, a bátort szemtelennek, az udvariast hizelgőnek s az őszintét gorombának mondja.

\*

Ha a gazember elé tükröt tartasz, s ő igazi képét látja benne, iszonyattal fog elfordulni — a tükrőtől. Azt fogja mondani, hogy ilyen komisz rossz tükröt még nem látott soha. Azt is föl kellene akasztani, aki gyártotta, meg azt is, aki forgalomba hozta.

\*

Legjobban ismernek bennünket a gyermekeink és a cselédeink. Mindenesetre jobban mint mi magunk.

\*

Bármily kevésre értékelnek bennünket az embertársaink, nem tudják annyira lebecsülni, amennyire mi tulbecsüljük magunkat.

\*

Mindenféle szereléből ki lehet gyógyulni — az önimádatból lehetetlen.

\*

Aki tuljó véleménnyel van a saját becses énjéről, nem tud másokat az értékük szerint méltányolni. Aki pedig önnönmagát az értékén s az érdemén alul taksálja — mert ilyen is van — az másokat többre fog becsülni mint amennyit érnek.

\*

A legbékésebb természetű embernek is van néhányszor oka haragudni — sajátmagára.

# CIRKUSZ

## A csodagyerek

Igen, határozottan volt benne valami! A szülei ismerték fel, nagyon hamar ismerték fel, lehet, hogy a csodát először, csak azután a gyereket.

De az bizonyos, hogy felismerték: végre, ez is valami: a lappangó erők megérzéséhez, amik közönséges módon árúlják el magukat, nyilván kell valami hetedik érzék, ami már a zsenialitással rokon.

Ezen az alapon bátran nevezhetjük őket *csodaszülőknek*, hiszen megéreztek a gyermek zsenialitását, minden közvetítő jelenség nélkül, meg mielőtt az megnyilatkozhatott volna. Ki ne ismerne a sadagorai csodarabbi éterikus zamatát, sejtelmes történetét? A sadagorai csodarabbi egy éjszaka felült ágyában s kitérve karjait, tulvilági fényben üdöklő szemekkel így kiáltott fel:

— Krakó lángokban áll!

Az egész falu talpraállt, mindenki a rabbi házába sietett. És a rabbi ott ült az ágyban, kiterjesztett karokkal, arcán a sokszázmérföldnyi távolságban történi katasztrófális esemény visszfényével és folyton ezt ismételte:

— Krakó lángokban áll!

Borzongás futott végig az embereken: máris gyűjtést indítottak a tüzkárosultak felsegélyezésére és hajnalban, pénzzel, ágyneművel, élelemmel felsomagolva, lovasok indultak utnak Krakó felé.

Közben a lovasok megérkeztek Krakóba, ahol csodálkozva fogadták őket.

Krakó ugyanis nem állott lángokban; hála istennek.

És mikor a lovasok visszatértek az örvendés hírről Sadagorába, mindenki fellelékezett. Később, ha idegenek emlegették az esetet, a csodarabbi hívei, emlékezve a látomásos éjszakára, sokatjelentően felelték: »Krakó ugyan nem égett — de az talán semmi, hogy a rabbi *éllott Krakóig?*«

Ilyenféle megérzés, időben való távollátás víziója sughatta meg ezeknek a csodaszülőknek is, hogy a gyermekből csodálatos művész lesz, akit bámulni fognak álmélkodó szemek.

Ugy sejtették, a zene isteni birodalma lesz az, mely Napoleonját várja az ő gyermekükben.

— Füle van neki! — mondogatták.

A tehetségnek ugyan nem kell iskola, de azért az iskola nem árt, — hat éves korában zongoratanárt vettek hát hozzá, mivel a művészetnek megvan a maga gyakorlati része is. A fület fejleszteni kell, — mondogatták a szakértők — és a zongoratanár munkához látott.

És a gyermek füle szépen fejlődött. Ami természetes is volt, mivel a zsenialitással együttjáró szórakozottság következtében a gyermek nem volt képes figyelmét koncentrálni a zongoraórák alatt, — csak intenzív és fluozamos fülrágéigálással lehetett rábírní, hogy legalább azt hallgassa meg, amit a tanár zongorázik.

A fülfejlesztésnek ez a módja azonban nem kerülte el a szülők figyelmét, kiadták az utját a zongoratanárnak, bölcsen megértvén, hogy a szabad, természetes fejlődés sokkal biztosabb út a megálmodott cél felé, mintha erőltetjük a dolgok bekövetkezését — ép testben ép lélek — s az egész fejlődése magával vonja a részek fejlődését is.

És a gyermek, dédelgetett kedvence a muzsáknak s a muzsákat megértő szülőknek, szépen fejlődött, valóban — nyolc éves korában negyven kilót nyomott, ruha nélkül, a nagy léleknek megfelelő porhüvely.

Tíz éves korában ötvenhat kiló volt. Az talán semmi, hogy a csodaszülők megéreztek, hogy csodagyerek lesz belőle?

Mert az lett: tegnap láttam őt a Városligetben. Bódében mutogatták. »A világ legkövérebb gyermeke« címen.

Végre is nem a gyerek a fontos, hanem a csoda.

Karinthy Frigyes

# Német többség

## a felsősziléziai községi választásokon

Olyan városokban is többséget kaptak a németek, a hol a népszavazás alkalmával alig kaptak szavazatot

Varsóból jelentik: Óriási feltűnést kelt lengyel politikai körökben a lengyel felsősziléziai városi törvényhatóságok választásának eredménye. A választásokat kedden tartották meg és

a felsősziléziai városokban túlnyomó többséggel mindenütt a németek győztek.

A németek a legtöbb helyen a szavazatok 55—60 százalékát szereztek meg.

A legfeltűnőbb jelenség, hogy olyan városokban is többséget kaptak a németek, ahol annak idején Felsőszilézia hovartózása kérdésében megtartott népszavazáson Németország mellett alig adtak le szavazatot. A törvényhatósági választások feltűnő eredménye erősen érezhető lesz Felsőszilézia közigazgatásában.

## Rác György bíróküldési kérését a semmitőszék elutasította

### A szuboticei törvényszék illetékes a bünpörlet tárgyalására

Novisztadról jelentik: A semmitőszék szerdán tárgyalta Rác György topolai malomtulajdonos bíróküldési kérését.

Rác György — mint ismeretes — október 29-én Szubotícán a nyílt utcán öt revolverlövést adott le dr. Dimitrijevic Drágó szuboticei ügyvédre, a Rác-malom csődtömeggondnokára. Az öt lövés közül csak egy talált és szerencsére nem ejtett súlyos sérülést Dimitrijevic szuboticei ügyvédre.

Rác Györgyöt nyomban a merénylet után letartóztatták és október 30-án átszállították a szuboticei ügyészségre, ahol Rác a büntető-

perrendtartás 29. szakasza alapján bíróküldést kért. A kérést szerdán tárgyalta a novisztadi semmitőszékén Dimsics Alekszandar elnök tanácsa. Rác beadványában elfogultsággal vádolta meg a szuboticei törvényszéket, anélkül, hogy kérelmét objektív érvekkel tudta volna alátámasztani.

Desics Vaszilje semmitőszéki bíró referálta Rác bíróküldési kérését, amelyet a semmitőszéki tanács elutasított és a szuboticei törvényszék illetékességét mondotta ki. A határozatot a semmitőszéki tanács zárt ülésben hozta és így annak indoklása nem vált ismeretessé.

## Kiirták a magyarországi választásokat

December nyolcadikától tizenhetedikéig lesznek a képviselőválasztások — Január harmadika és tizedike közt választják meg a felsőház tagjait — Tíz kerületben negyvenhat képviselőt választanak meg titkos szavazással, a többi kerületben nyílt a szavazás

Budapestről jelentik: A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszternek valamennyi központi választmányhoz intézett rendeletét, amely szerint a képviselőválasztásokat december 8-tól bezárólag december 10-ig terjedő tizen napon belül kell megtartani.

A belügyminiszter egyben felhívja a központi választmányokat, hogy a választásokhoz szükséges előkészületeket tegyék meg és a rendeletben megjelölt tíz nap valamelyikén tartásuk meg a választásokat. Közli egyben a belügyminiszter, hogy a választásoknál a régi kerületi beosztások az irányadók.

Egy másik belügyminiszteri rendelet a felsőházi tagok választásának határidejére nézve intézkedik. Eszerint a felsőházi tagok január 3-tól 10-ig terjedő nyolc napon belül választandók meg.

A választási törvény értelmében Budapest választókerületét a Budapest-környéki választókerület, továbbá azok a törvényhatósági jogú városok, amelyek egynél több képviselőt választanak, arányos képviselői rendszer szerint lajstromos szavazással választanak, míg valamennyi többi kerület az általános többségi rendszer szerint egy-egy képviselőt választ. Azokban a kerületekben, ahol lajstromos a szavazás, titkos a választás, míg egyebütt mindenütt nyílt szavazással választanak.

A törvény értelmében a következő kerületekben titkos a szavazás: Budapest I. (Buda) hat képviselőt választ, Budapest II. (Pest északi része) kilenc képviselőt és Budapest III. (Pest déli része) tíz képviselőt, Budapest környéke öt képviselőt, Debrecen három, Szeged három, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Miskolc és Pécs két-két képviselőt választ. Így tehát

összesen tíz lajstromos kerületben negyvenhat képviselőt választanak titkos szavazással,

A többi törvényhatósági város: Baja, Sopron és Székesfehérvár egy-egy képviselőt választ és ezekben a városokban most már nem titkos a szavazás, mint ahogy 1922-ben volt.

Összesen 199 kerületben nyilvános a szavazás

s ezeknek a beosztása teljesen változatlan maradt.

A választási agitáció, amelyet az egységspárt keddi esti Vigadóbeli nagygyűlése nyitott meg, most már az egész országban folyik. Ugron Gábor szerdán levelet intézett Bethlen miniszterelnökhöz, amelyben bejelenti, hogy belép az egységspártba és elfogadja a kaposvári egységspárt által felajánlott jelöltséget. Ugron Gábor már pénteken elmondja Kaposváron programbeszédét.

Érdekes új jelölt Fenyő Miksa dr., a gyáriparosok országos szövetségének igazgatója, aki a barcsi kerületben pártonkívüli programmal lép fel. A szabadzállási kerületben fellép Váry Albert koronaugyész helyettes, volt főügyész, akinek báró Prónay Pál az ellenfele, aki fajvédő programmal lép fel. R. nprecht Antal, aki a veszprémi kerületnek volt eddig képviselője, nem vesz részt az új választásban, mert orvosai már rég sürgették, hogy vonjon vissza a politika izgalmaitól.

Érdekes és izgalmas narca van kilátás a jugoszláv határmenti tompai kerületben, ahol az eddigi képviselővel, báró Podmaniczky Frigyesel szemben pártonkívüli programmal, de a kormánypárt elveinek hangoztatásával dr. báró Vojnics Miklós budapesti ügyvéd lép fel. Vojnics Miklós fia báró Vojnics Sándornak, aki több cikluson keresztül képviselője volt annak idején az egyik szabadkai kerületnek és akinek még ebből az időből erős nexusai vannak a tompai kerületben. Sok valószínűség szól amellett, hogy báró Vojnics Miklóssal szemben Podmaniczky kisebb-ségben marad. Podmaniczky báróval

szemben volt választói azt hangoztatják, hogy néhány antiszemita közbeszóláson kívül semmi jelt nem adta, hogy tagja az országgyűlésnek.

Szerda délelőtt egyébként turbulens jelenetek játszódtak le a belügyminisztériumban és a belügyminisztérium épülete előtt az Országház-uccában. Hatvanból egy ötven tagú küldöttség érkezett a belügyminisztériumba Lévay Mihály címzetes püspök, volt képviselő vezetésével, aki előadta Sztranyovszky Sándor belügyminiszteri államtitkárnak, hogy a hatvani kerület választópolgársága tiltakozik az ellen, hogy Fay Gyulát, az egységspárt fajvédőszárnyának tagját jelöljék a hatvani kerületben hivatalosan és kéri Várkonyi Sándor főjegyző jelölését. A belügyi államtitkár ingerülten válaszolt a küldöttségnek és kijelentette, hogy semmiféle beavatkozást nem tűr, annál kevésbé, mert a jelölés kérdése már végleg le van zárva. A küldöttség tagjai erre megjegyezték, hogy

az egységspárt feltétlenül elveszti a kerületet, ha ragaszkodik a hivatalos jelöléshez.

Az államtitkár nem volt tovább hajlandó tárgyalni a küldöttséggel, mire a küldöttség tagjai a belügyminisztérium épülete elé vonultak, ahol olyan izgatottan tárgyaltak, hogy végül is a rendőrség oszlatta fel őket.

Hasonló jelenetek játszódtak le a miniszterelnökségen is, ahol egy százötven tagú mezőtúri küldöttség jelent meg, amelynek tagjai nagyrészt kereskedők, iparosok és gazdák voltak. A küldöttség a leghatározottabban tiltakozott az ellen, hogy a kerületben Ráth Jánost, az eddigi képviselőt jelöljék. Itt a küldöttséget Prónay György báró államtitkár fogadta, aki kijelentette, hogy a jelölés végleges. A küldöttség erre izgatottan hagyta el a miniszterelnökséget és sokáig tárgyalt csoportokba verődve a miniszterelnökség palotája előtt.

Budapest polgármesterének intézkedésére egyébként a budapesti központi választmányt csütörtökre hívták egybe és ekkor fogják eldönteni, hogy mikor tartják meg a budapesti választásokat. Általában úgy tudják, hogy a választások részére kijelölt tíz nap utolsó két napján,

december 16-ikán és 17-ikén lesznek Budapesten a választások.

Az egyes pártok már majdnem befejezték a jelöléseket. Az egységspárt listái már teljesen készek. Összeállította listáit a keresztény gazdasági párt is, azonban a tervbevevett egységes keresztény front meghiúsult, mert Zichy János gróf állást foglalt az ellen, hogy pártja közös listán szerepeljen Gömbössel. A Friedrich-csoporttal azonban létrejött a megegyezés annyira, hogy a keresztény gazdasági párt Budapest déli kerületében Friedrich Istvánt második helyen jelöl.

Az ellenzéki pártok jelölései is már befejezés felé közelednek. A független nemzeti demokrata párt szerda este dönt végleg a jelölésekről, azonban már bizonyos, hogy Budapest északi kerületében Rassay Károly lesz a listavezető és második helyen Bródy Ernőt jelölnek, a déli kerületben Pakots József a listavezető és utána Baracs Marcell következik. A budai kerület listája még bizonytalan, a pestkörnyéki kerületben azonban Fábán Béla lesz a demokrata párt listavezetője.

A szociáldemokraták csütörtökön hozzák nyilvánosságra jelöléseiket, amelyekben a döntés már megtörtént, azonban azt még az országos választmány elé terjesztik. A Kossuth-pártnak Budapesten Nagy Vince lesz a listavezetője, aki ezenkívül még Debrecenben és Orosházán is fellép. Ruppert Rezső régi kerületében lép fel, Vambéry Rusztemet pedig Kaposváron jelölnek.

A felsőházi tagok megválasztása ügyében Vlasics Gyula báró, a közigazgatási bíróság elnöke az örökös jogú főrendi családok választásra jogosult tagjait január 8-ikára hívta össze és ekkor fog megtörténni a felsőházi tagok megválasztása.

## Alászolgája Hribár ur!

**A zagrebi rendőrség elfogott egy szélhámosnőt, aki vajdasági uricsaládok nevével követte el csalásait**

Zagreből jelentik: A zagrebi rendőrség szerdán letartóztatott egy rendkívül ügyes szélhámosnőt, akit már évek óta köröz az ország több városának rendőrsége. A szélhámosnő Vida Gabriella huszonnégy éves nasici születésű leány, egy zagrebi kereskedő feljelentése folytán került a rendőrség kezére. Néhány nappal ezelőtt a kereskedő Oszi-jeken tartózkodott. Este, amikor vacsorára igyekezett, a legfogalmasabb utcán megszólította egy rendkívül elegáns és szép fiatal hölgy.

— Alászolgája Hribár ur!

A kereskedő meglepetten bocsánatot kérve azt válaszolta, hogy a nagyságos asszony biztosan téved.

— Hát nem Hribár ur? Pedig nagyon hasonlít rá — mondotta a nő. *En dr. Dimitrijević becskeréki ügyvéd felesége vagyok.*

Előadta ezután, hogy aznap este még Zagrebba akar utazni, de az a kellemtelenség érte, hogy elvesztette pénztárcáját. Ezért a kereskedőtől kénytelen ötszáz dinárt kölcsön kérni azzal, hogy majd Zagrebba visszaadja. A kereskedő átadta a kívánt összeget az ismeretlen hölgynek és átnyújtotta névjegyét is zagrebi lakáscímével együtt.

Amikor hazaért Zagrebba, az irodaszolgája azzal a hírrel fogadta, hogy távollétében egy hölgy járt irodájában, aki Dimitrijević becskeréki ügyvéd feleségének nevezte magát és mint a kereskedő jóismerőse, nyolcszáz dinárt kért kölcsön, mert egy üzletben adós maradt. A pénzt annál inkább kifizették neki, mert fel is mutatta a kereskedő névjegyét. Most már látta a kereskedő, hogy szélhámosnővel van dolga és feljelentést tett a rendőrségen.

Szerdán este az egyik zagrebi utcán a kereskedő által megadott személyle-

írás alapján felismerték a szélhámosnőt és előállították a rendőrségre. Csütörtökön délelőtt hallgatták ki. Eleinte tagadott, később azonban sikerült egész multját leplezni. Kiderült, hogy az utóbbi években Vida Gabriella számtalan hasonló csalást követett el Zagrebban, Ljubljánban, Szarajevóban, főleg azonban a vasutakon. Kizárólag az Orient-expresszen és a gyorsvonatok elsőosztályán utazott. Itt szemelte ki áldozatait, akik előtt rendszerint ügyvéd, kereskedő vagy garas feleségként mutatkozott be és mindig nagy összegeket csalt ki. Már egy évvel ezelőtt feljelentést tett ellene egy zagrebi kereskedő, hogy amikor feleségével Noviszadról Zagrebba utazott, megismerekedett egy urhölgygel, aki Wámoscher szombori földbirtokos feleségének nevezte magát és azzal a kifogással, hogy *Beogradban nagy kiadásai voltak és elfogyott a pénze, kölcsönt kért.* A kereskedő, aki ismerte a Wámoscher családot, bizalommal nyújtott át ötezer dinárt a hölgynek. Más alkalommal egy zagrebi banktisztviselő tett feljelentést egy nő ellen, akinek személyleírása teljesen megegyezik Vida Gabriellával, egy autókirándulás alkalmával ellopott tőle ezer dinárt. Vida Gabriellát egyszerűen már Bródban a vasuti komesszáriátus letartóztatta, mert egyedül utazott és nem tudta igazolni magát. Minthogy a szarajevói rendőrség körözött egy szélhámosnőt, Vida Gabriellát Szarajevóba akarták szállítani, utközben azonban kiugrott a vonatból és azóta eltűnt a hatóságok szeme elől. A zagrebi rendőrség most körlevelet intézett az ország összes rendőrségeihez Vida Gabriella esetleges egyéb szélhámososságaira vonatkozólag, hogy így összeállithassa teljes bűnlajstromát.

## „A fasizmus a legmodernebb államforma”

Mussolini levele a Daily Mail párisi szerkesztőségéhez

Párisból jelentik: A Daily Mail párisi kiadása Mussolini levelét közli, amelyben az olasz miniszterelnök a fasizmus lényegét fejt ki.

— A fasizmus lényegét — írja a levélben Mussolini — igen kevesen fogták fel helyesen és innen származik az a felületes kritika, amely csak támadni tudja a fasizmust. A fasizmus tulajdonképpen a legmodernebb államforma, mert a dolgozók akara-

tát testesíti meg. A brit birodalomnak kellene elsősorban megérteni az olasz állam-típust, miután Angliában a dolgozók rétegei domináló szerepet töltenek be. A fasizmus igazságot, jólétet, békét és rendet jelent Olaszországnak.

Mussolini a levél végén bejelenti, hogy Olaszország a közeljövőben lényegesen megreformálja a fasiszta intézményeket.

## A palicsi strand novembéri napsütésben

Egy ismerősöm elkapott a korzón, kitérőn a majomszigetről, beültetett egy árnyékos villamosba és kivitt a strandra. Szóhoz is alig juthattam, amikor már a homokon voltunk és a fenyők mögött megpillantottam egy formás bokát.

— Látja?

— Azaz, hogy látom. Gyorsan a bokor mögé léptem és megkopogtattam a lombokat.

— Szabad — hangzott a válasz és már ott álltunk a nő előtt.

— Maga fürdik? — és kitérőttem a számomat.

— Fürdünk, javította ki a nő és a szomszéd bokor mögé mutatott, ahol még két nő vetkőzött. Szóval kezdődik a szezon. Alig félóra telt el, már tizen dideregtek a parton. Nagyonbízott palicsi öslakók, néhány rettenetesen sportman, egy álmuugróbajnok, két szobalány, egy kiskgyerek. A nőkön legutolsó divat szerint készült pöttyös és csíkos flanel alsószojnya van, fejkendő, az álbajnokon rendes dressz, a többiek sérévkőtő féle vacak. A gyöngéd napsütésben senki sem mer a vízbe menni, az álbajnok fölmászik az ugróra. Számol: egy, kettő, nyolc, kilenc, már ezernél

tart, de még mindig spekulál, végül öt dinárt ad egy kiskgyereknek, ha belemerg a vízbe. A kiskgyerek öt dinárt belemerg a vízbe. Kiderül, hogy a kiskgyerek ez a foglalkozása. Ő a hőmérő, heledugják a vízbe és ha elkékül, nem a víz, hanem a gyerek, akkor hideg — nem a gyerek, hanem a víz. A csoport egész jókedvű és biztatják az ismerősömet, hogy tartson velük. Öt perc múlva elő is jön a kabinhoz címzett bokorból. Vacog és reszket, vékony láb-szárai remegnek. Mutató ujját beleengedi a vízbe.

— Hideg.

Az álszobabajnok egy merész lendülettel beleugrik a vízbe. Néma csodálat. A három nő nekibátorodik.

— Julis, eriggy te előre.

— Megy az ördög, eriggy te.

A harmadik besétál derékig és elajul. A műszobabajnok — erre várt. Elkapja a nőt és gyöngéden kicipel a homokra.

— Édes megmentőm — suttozja a nő — és így tovább. Meguzsonnázunk. Nekem gyanus ez az egész fürdés. Az álszobabajnokról megtudom, hogy mindennap kiment a nőt a vízből, aki csak látszólag ajúl el.

— Mióta fürdenek?

— Hát amióta az idő megvoronolicskázta magát — feleli röhögve az ál-nőmentő és harap egy darab szalonát.

— De szoktunk mi többen is lenni — szól közbe a kimentett szobalányhírű tünemény — vasárnap délután huszan voltunk és négyszer mentett ki Purcli ur a vízből, tudja kissé ideges vagyok és hamar rosszul leszek — az orvos hideget rendelt.

Purcli, a főmentő mélyen elpirult.

— Kérem, én akárkit kimentek azért a huszonöt dinárért, nemcsak magát.

— Micsoda — pattant föl a nő — hát ez a hüség, akárkit kiment, fuj, hűtlen, vizihal — és sirni kezdett.

Sietve elkaptam barátomat, aki kék és zöld és lila volt és otthagytuk a koppasztott libához és otthagytuk a strandfürdő téli közönségét. Az ajtóban a hőmérőfiu jött és énekelt.

Süss fel nap, szentgyörgy nap

a homokon a Jucika majd megfagy.

Kiderült, hogy a Jucika az, aki majd meggebed, a hőmérőfiu pedig újabb öt dinárért előnekelt, hogy a nap el ne bujjon a felhők mögé, mert akkor fuccs az álbajnok szerelmének.

A strandtól némi távolságban komor urak álldogáltak szomorúan s irigykedve néztek a nedves homok felé, amelyen mégis némi élet zajlott. Vendégek voltak. Ugráltak. Ettek-ittak. Szemrehányó tekintettel néztek a nap felé, amely édes meleget árasztott... Ezek haragudtak a Napra... Azért haragudnak, hogy júliusban és augusztusban nem tudott így sütni. A tavalyi és a tavalyelőtti strandvendéglősök voltak.

(sz. e.)

## Nemzetközi kasszafuró

szökeést kísérelt meg a noviszadi rendőrfogdából

Megakadályozták a szökeést, mire töredelmesen bevallott mindent

Noviszadról jelentik: Ez év nyarán a zagrebi egyetemen betörést követtek el. A rendőrség az egyetemi pénztárszobában megtalálta másnap reggel Heftér Ernő noviszadi lakatos igazolóírásait és erre megereszte a noviszadi rendőrséget, hogy Heftert a betörés gyanúja miatt vegye őrizetbe. A noviszadi rendőrség letartóztatta Heftert, aki igazolta, hogy a betörés idejében Noviszadon volt és így a betörésben nem lehetett része, elmondotta azonban, hogy pár nappal a betörés előtt eladta igazolóírásait két budapesti ismeretlen embernek és így valószínűleg azok követték el a betörést.

Heftér október 18-án este közölte Malencsics Rodoljub rendőrkapitánnyal, hogy a Szobadában két fiatalembert látott, akikben azokat véli felismerni, akiknek az igazolóírásait annakidején eladta. Malencsics kapitány a bűnügyi albumból magához vette az egyik gyanúsított arcképét és mert az azonosságot ekképpen kétségtelenül megállapította, előállította a fiatalembereket, akik közül az egyiknek Szabó István, a másiknak Ihring Józsefre szóló magyar utlevele volt. Malencsics kapitány megállapította, hogy veszedelmes nemzetközi betörők és kasszafurók, akiket valamennyi jugoszláv rendőrség keresi, mert azonosok azokkal, akik Oszi-jeken a főispáni hivatalban, a mitrovicai törvényszék, a ptuji adóhivatalban, a szentai gimnáziumban, a titeli járásbíróház épületében, a ptuji törvényszéken és számos más közhivatalban betörtek.

A két nemzetközi betörő, akik közül Ihring Vácott három évi fegyházát töltött ki és akik Csehszlovákiában, Ausztriában és Romániában működtek, eleinte mindent tagadott és csak jó néhány nappal később tett Ihring részleges beismerő vallomást, míg Szabó István továbbra is makacsul tagadott. A rendőrség azonban időközben kinyomozta a két betörő egész bűnlajstromát.

A rendőrség mindkettőt víziumkülti határátlépés miatt 30–30 napi elzárásra ítélte, amely büntetés csütörtökön telik le.

Szabó István kedd hajnali fél öt óra-kor a fogda központi fűtőtestéről egy drótot vett le, amelynek segítségével a cellából a kulcslyukon át le akarta ven-

ni a fogdaajtón levő külső lakatot. A szolgálatban levő Csorics Jován rendőr megvárta, amíg a lakat levált a helyéről és a cella lakója nagyóvatosan kinyitotta a fogda ajtaját, aztán rajtaütött. Szabó István Pulloverjét ajánlotta fel a rendőrnek, ha nem tesz említést az éjjeli szökési kísérletről. A rendőr átvette a Pullovert és reggel nyomban jelentette az esetet Rákics rendőrkapitánynak, aki azonnal maga elé vezettette a veszedelmes betörőt.

Szabó kijelentette, hogy nem akart megszökni, csupán azért rendezte a szökési kísérletet, mert arra számított, hogy ezért megverik és ha átkerül a bírósághoz, a testén levő verésnyomokkal igazolni tudja, hogy erőszakkal csikarták ki Ihringből és belőle a beismerő vallomást.

— De minthogy a dolog nem sikerült — mondotta Szabó — teljes beismerő vallomást teszek és bevallom, hogy Ihringgel számtalan betörést követtünk el Jugoszláviában.

Szabó ezután rendre felsorolta, hogy hol törtek be és melyik államhivatal kasszáját furták meg.

## Akiutasított jazzband

A belügyminiszterium nem hosszabbította meg a „Beograd” zenekarának tartózkodási engedélyt

A szubotícai »Beograd« kávéház nemrég leszerződött a Holló József budapesti karmester zenekarát, a mely a belügyminisztériumtól és az Inspekciójától hat hónapi működési engedélyt kapott, itt tartózkodását azonban csak egy hónapra engedélyezték.

A zenekar tagjai, amikor egy havi tartózkodási engedélyük már lejárobán volt, újabb meghosszabbítást kértek a belügyminisztériumtól. Ez az engedély azonban nem érkezett meg idejében és a rendőrség szerdán felszólította Holló József karmestert, hogy a zenekarával együtt haladéktalanul hagyja el az ország területét.

A kiutasított jazz-band szerdán éjjel utazott vissza Budapestre.

## Majom vagy eredj azonnal borbélyhoz és változz át emberre

Rómából jelentik: A falernai rendőrség letartóztatott és elmeorvóintézetbe szállított egy Domenico Maresca nevű földművest, aki különös módon rémitette meg Falerna lakosságát. Az a mániája támadt, hogy a szakállas ember mind majom, de ha megborotválják, emberré változik át. Töltött revolverrel járt-kelt az utcákon és ha szakállas emberrel találkozott, megállította, revolvert szegezett a meüének és rákiáltott:

— Majom vagy, eredj azonnal borbélyhoz és változzál át emberre!

A megrémült szakállasok persze megígérték neki, hogy teljesíteni fogják kérését. Egy Orazio Spinelli nevű jegyző azonban ellenkezni mert vele és féltve rejtette el tenyereivel mellére lógó szakállát.

— Előre a borbélyhoz! — kiáltott rá ekkor Domenico Maresca, rászégezve revolverét. — Embert akarok csináltatni belőled!

A jegyző most már észrevette, hogy veszedelmes bolonddal van dolga: engedelmessékedett. Maresca revolverrel kísérelte el a borbélyhoz, akire ráparancsolt, hogy azonnal lásson hozzá a szép nagy szakáll eltüntetéséhez. Szerencsére már értesítették a különös esetről a rendőröket, akik éppen akkor érkeztek meg a borbélyüzletbe, amikor a borbély már hozzá akart fogni a munkához. Érdekesebb, hogy magának a szerencsétlen Domenicónak is mellére lógó nagy szakállja van.

**Tizenötezer dinárt nyerhet**  
Feltételek az idej  
**Moravetz zenealbumban**  
Szállítja a  
**BÁCSMEGYEI NAPLÓ**  
ZENEMŰOSZTÁLYA

# HIREK

## Látjátok, feleim

Irta: Juhász Gyula

Elnéztem egyszer egy arany koporsót,  
Mely csillogott a komor kirakathatban  
Az arany napban, fejedelmi fényben,  
A tavasz minden ragyogása rajta,  
Mellelte elszürkült a többi érc,  
A bronz, ezüst, az ólom és az ón.  
A sétálók megállottak az uccán  
S a loholók is e nagy fényre néztek.  
... Valaki jár közöttünk boldogan,  
Valaki áll fölöttünk gögösen,  
Valaki él, valaki meghal egyszer  
S némán e drága arany ágyba fekszik.  
Elnéztem csöndes busan e koporsót,  
Mely csillogott a komor kirakathatban,  
Amint mindennél büszkébben, dicsőbben  
Ott tündökölt és élt ez a koporsó  
És várta őt, ki benne elpihen majd.

— A szerb hadsereg bevonulásának évfordulója Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Szerdán ünnepelte Beeskerek városa fényes keretek között a szerb hadsereg bevonulásának nyolcadik évfordulóját. A város zászlódásba öltözött és délelőtt az összes felekezettek templomaiban istentisztelet volt. Ugyanekkor ünnepelte szlavóját a beeskereki 27-ik gyalogezred. A lakonyában Pavlovics Gyoka ezredes fogadta a hatóságok, egyesületek, a Szokol és hitközségek tisztelgéseit. Délután a színházban diszeloadás volt, este pedig bankett, amelyet tánc követett.

— A szentai kereskedők bezárják üzleteiket, ha nem csökkentik az adóterheket. Szentáról jelentik: A szentai kereskedők kedden este nagygyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak a szigorú adókövetések ellen. Több felszólalás után elhatározták, hogy dr. Zagorica Jován közjegyző, egyesületi elnök vezetésével huszonöttagú küldöttséget menesztének a pénzügyminiszter elé és kérni fogják az adókövetések megszüntetését. Egyben elhatározták azt is, hogy ha az adóterheket nem csökkentik, a szentai kereskedők sztrájkba lépnek és bezárják üzleteiket.

— Avarescu román miniszterelnök olasz hercegi címet kapott. Bukarestből jelentik: Az olasz kormány értesítette Avarescu román miniszterelnököt, hogy a király olasz hercegnek nevezte ki.

— Az Action Francaise munkatársait is megbüntetik a vasárnapi fasiszta támadás miatt. Párisból jelentik: Az Action Francaise szerkesztősége bünvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik vasárnap betörték a szerkesztőségbe és annak berendezését szétrombolták. A feljelentés azonban megnevez három fasisztát névszerint is, akik az összeütközésben megsebesültek úgy, hogy menekülő társaik kénytelenek voltak őket az épületben hátrahagyni. A nyomozás során egyébként kiderült, hogy a támadó fasiszták valamennyien a kommunisták uniformisát, két inget viseltek. Az államügyészség egyébként a vasárnapi támadással kapcsolatban az Action Francaise szerkesztőségének tagjait is felelősségre vonja jogtalan fegyverviselés miatt és kedden házkutatást is tartottak a szerkesztőségben, ahol azonban nem találtak elrejtett fegyvereket.

— Munkábaállnak az angol bányászok. Londonból jelentik: Az egyes bányakerületekben még nem fejeződött be a szavazás, amely hivatva van eldönteni, hogy a sztrájkoló bányamunkások hajlandók-e elfogadni a kormány közvetítő memorandumát. A beérkező hírek megegyeznek abban, hogy a bányamunkások nagy többséggel fogják elfogadni a kormány memorandumát. A bányamunkások máris napról-napra nagyobb tömegben jelentkeznek munkahelyükön. A kormány közhírré tette, hogy a kivételes törvények értelmében egyelőre fenntartja még a szénkiszolgáltatásban a korlátozásokat, azonban a szénkiviteli tilalmat rövid időn belül felfüggeszti.

— A Franciaországból kiutasított katalóniai szeparatisták Belgiumba költöznek. Párisból jelentik: A katalon szeparatisták ellen az államügyészség vádirata kedden elkészült és az ügyészség a százhuszonhét letartóztatott katalon összeesküvő közül csak huszonhét összeesküvő ellen emelt vádat jogtalan fegyverviselés és municioréjtegetés miatt. A többi összeesküvőt kitoloncolják Franciaországból. A kiutasított katalonok nagyrésze Belgiumba utazik. A belga kormány egyelőre hat hónapi tartózkodási engedélyt adott részükre.

— Az osztrák Nemzeti Bank elnöki igazgatójának fia öngyilkos lett. Bécsből jelentik: Reich Richardnak, az osztrák Nemzeti Bank elnöki igazgatójának 28 éves fia, aki az eucharistia cukorgyárnak volt vezető tisztviselője, szerdán felfelölte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkosság hátterében egy szerelmi történet van, amelynek központjában egy negyvenéves előkelő férjes becsf asszony van.

— Orkán és árvíz Amerikában. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államok keleti részén kedden heves orkán dühöngött, amelyet felhőszakadás kísérte. A folyók sok helyen kiöntöttek s az árvíz elárasztotta a bányák egy részét. A vihar következtében úgy a szárazföldi, mint a tengeri forgalomban zavarok álltak be s több hajó is súlyosan megrongálódott. Pensylvániában és Virginiában a folyók szintén kiáradtak és itt az árvíz több vasúti hidat is elsodort. Emberéleiben nem esett kár.

— Aki Bethlen miniszterelnök nevében szélhámoskodott. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség letartóztatta Kudla Géza Ottó állás nélküli hivatalnokot, aki Bethlen miniszterelnök nevére szóló névjegyeket készített és ezekkel különböző szélhámosságokat követett el. Az a nyomda, ahol a névjegyeket készíttette, feljelentette Kudlát, akit szerdán letartóztattak.

— Elmult a francia kormányválság veszélye. Párisból jelentik: A kormányválság veszélye Poincaré miniszterelnöknek a kamara keddi esti ülésén mondott beszéde következtében elmult és a sajtó egyhangúlag megállapítja, hogy Marin beszédének hullámai elsimultak. Több lap szerdán karrikaturát közöl a kamara keddi esti üléséről és Poincarét mint tanítómestert ábrázolja, aki jól elnászpángolja a rakoncátlankodó Marin gyereket.

— Az állam csak fizettet, de maga nem fizet. Szentáról jelentik: Szentavárosnak már évek óta nagyobb követelése van az államtól, amely onnan származik, hogy az államkincstár a kormány intézkedése következtében megszüntette a városi tisztviselők fizetési pótlékának folyósítását. Összesen 226000 dinárral tartozik az állam Szentavárosnak, amelyet azonban többszöri sürgetésre sem utalt ki. A városi tanács legutóbbi ülésén elhatározta, hogy ismét megszünteti az összeg folyósítását és ha a közgyűlés nem kapja meg követelését, javasolni fogja, hogy az államtanácshoz forduljon a város a pénzkiutalása érdekében, Cetina Zsárkó polgármester ebben az ügyben Beogradba utazott.

— Hívek a lelkes ellen. Beogradból jelentik: A noviszadi evangélikus egyház részéről egy husztagú küldöttség, ezer hívő meghatalmazásával szerdán Beogradban járt, ahol Popovics Pavle radikális képviselő vezetésével felkeresték a vallásügyi miniszteriumot, hogy panaszt tegyenek a noviszadi evangélikus lelkes ellen. A noviszadi hívek azt sérelmezik, hogy a lelkes már régebbi idő óta lehetetlenül teszi az egyházközség működését. A küldöttséget a vallásügyi miniszteriumban a protestáns-osztrály főnöke fogadta, aki megígérte, hogy megindítja a vizsgálatot.

— Leégett egy nisi gözmalom. Nisből jelentik: Kedden délután kigyulladt a nisi Okruzsna Banka háromemeletes gözmalma, amely teljesen leégett. A malomépület negyvmillió dinárra volt biztosítva, a kárt tíz-tizenkémmillió dinárra becsülik.

— Deissmann berlini tanár noviszadi előadása. Noviszadról jelentik: Deissmann tanár, a berlini egyetem világhírű történelemtudósa, aki főleg a keresztény történelem kutatása körül szerzett nagy érdemeket és ezidőszereint Ephezusban, Seldchoukban folytat kutatásokat, Szmirnából való visszatérében néhány napra Noviszadon ki fog szállni, ahol dr. Csirics Irinej püspök vendége lesz. Deissmann tanár noviszadi tartózkodása alatt dec. 9-én a városháza közgyűlési termében »Die Mitarbeit der Kirchen an den grossen Aufgaben der Gegenwart« címmel németnyelvű tudományos előadást fog tartani.

— Községi választások Németországban. Berlinből jelentik: Németország legtöbb részében most folytatók a községi választásokat. Az eredmény általában nem változtatta meg a mai helyzetet. Badenben a pártok sokfélesége miatt az eredmény igen sivár képet mutat; itt leginkább a centrum és a szociáldemokraták győztek. Szászországban a baloldali pártok tetemesen előnyomultak, így Drezdában is, ahol az új képviselőtestületben 36 kommunista és baloldali szocialistával szemben 36 polgári párti áll. Lübeckben a baloldali blokk: a szociáldemokraták és kommunisták négy mandátummal többségbe jutott. A választások sehol sem emelkedtek a lokális jelentőség fölé.

Házasság. Tomik Margitka B. Topola és Erdélyi Imre Mol folyó hó 20-ikán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Dvorák Mária hangversenyének programja. A szezonak kétségkívül legkimagaslóbb művészi eseménye Dvorák Máriának, a világhírű zongoraművésznőnek csütörtök esti hangversenye lesz. A hangverseny műsora maga is olyan nívós és változatos, hogy minden zeneértőnek a legkényesebb igényeit is kielégíti és a következő számokból áll: 1. Bach: Toccata a fuga D-moll. 2. Dvorák: Noci cloian, Novák: Dance de Valach Trojak, Fibich: Waldeinsamkeit, Smetana: Am Seegestade. 3. Beethoven: Sonata appassionata op. 57. 4. Daquin: Concon, Debussy: Reflets dans l'eau, Albeniz: Castilla Seguidilla. 5. Chopin: Nocturno Cismoll, Chopin: Polonaise As-dur. A hangverseny iránt, amely a Népkörben este fél kilenckor kezdődik, óriási érdeklődés nyilvánul meg és arra a jegyek korlátozott számban még kaphatók a Vig-féle könyvkereskedésben és este a pénztárnál.

— Eltört lábért tizenöt napi fogház. Noviszadról jelentik: Viszlavszki Jankó és Hronic Jása gyurgyevói napszámok Gyurgyevón a korcsában mulatozás közben elgáncsolták Sánta Gábort, aki oly szerencsétlenül esett el, hogy lábtörést szenvedett és harminc napig kórházban volt kezelés alatt. A noviszadi törvényszék a két vádlottat jogerősen 15–15 napi fogházra ítélte.

— Felmentés a nemzetgyalázás vádjáról. Noviszadról jelentik: Gáics Luka, sztarifutaki kertész a noviszadi ügyészség azzal vádolta, hogy 1923 január 28-ikán Sztarifutakon nemzetgyalázást követett el. A noviszadi törvényszék szerdán felmentette Gáicsot, mert tettét beszámíthatlan állapotban, részegen követte el.

— Fia verekedése miatt a Dunába ugrott egy anya. Noviszadról jelentik: Egy bácskanovoszelői kocsmában a novoszelői legények összeverekedtek és a verekedésben Steigmeier Ádám is résztvett. Az ugyanabban a házban lakó apja, Steigmeier János szétválasztotta a verekedőket és fiát a lakásba vonszolta. A verekedés azonban tovább tartott és ekkor valaki megszurta Engelmann Károly szabadságot katonát. A közben a helyszínrre érkezett csendőrség Steigmeier Ádámot gyanúsította a késsel, akit letartóztatott és beszállított a noviszadi ügyészség fogházába, ahonnan, miután ártatlansága kiderült, szabadonbocsátották. Azalatt Steigmeier Jánosné, a letartóztatott anyja, fia őrizetbevétele feletti bánatában a Dunába ugrott. Az öreg asszonyt kiemelték a vízből és lakásán ápolják.

— Vasárnap. A vasárnapi ünnepnapoknak valóságos eseménye a *Bácsme gyei Napló* ünnepi száma. A huszonnyolc oldalas lap melléklete egy vajdasági szépirodalmi folyóiratot pótol, mert hasábjain ott olvashatjuk a Vajdaság hivatott íróinak, igazi tollforgatóinak írásait. A november 21-iki szám is huszonnyolc oldalas s érdekes riportok, szépirodalmi cikkek, politikai írások lesznek benne. Folytatjuk vasárnap Grób Imre szenzációsan érdekes visszaemlékezéseinek közlését a cseka halálpincéjében folyó életről, Forró Pál érdekes regényét, Kosztolányi Dezső, Karinthy Frigyes, Baedeker, Szentleki Kornél, Ambrus Balázs, Tamás István, Révész Béla, Lucia, Eos cikkei s az állandó rovatok teszik teljessé és élvezetessé a vasárnapi szám tartalmát. Minden példányhoz ingyen melléklet a Filkó és a Habos Torta.

— Szlovéniában leszállt egy olasz repülőgép. Ljubljánából jelentik: A velencei légitársaság egyik gépe hat utassal leszállt Metlika szlovéniai község határában. A gép, mely Bécs és Velence közt bonyolítja le a légi forgalmat, az erős szél miatt szakította félbe útját. A vizsgálatot a hatóságok megindították.

CHARLESTON AZ ÚJ TÁNC  
Lejjobban táncolhat a  
„BARCELONA“-ra  
(Don Pedro a torador a kezdete.)  
Kottáját megveheti a  
BÁCSMEGYEI NAPLO zeneműosztályában  
Ára Dinár 12.—

— Kettészakadt az osztrák kommunista párt. Bécsből jelentik: Az osztrák kommunista párt, amelyet a moszkvai internacionálé már tavay feloszlott részint azért, mivel nem ért el kielégítő eredményeket, részint a vezetőség visszaélései miatt, de amelynek működését később a moszkvai diktátorok ismét engedélyezték, botrányok közepette kettészakadt. A pártúlése Márkust, a munkanélküliek vezérét, az »Arbeitslosen-Zeitung« szerkesztőjét kizárták. Friedlander, Thoman és Frey kommunista vezérek azonosították magukat Márkussal és bejelentették kilépésüket. A kizártak és kilépettek nyomban megalakították a független kommunista pártot és levelet küldtek Moszkvába, amelyben az új párt hivatalos elismerését kérik. A régi párt egyelőre Koritschner és Landler Jenő volt magyar népbiztos vezetése alatt működik tovább. A szakadás következtében kérdésessé vált a párt hivatalos napilapjának, a »Die Rote Fahne«-nak további megjelenése.

Urinök figyelme! Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben Weinert női divatszalonjában I., Paje Kujundžića 22. 8062

— Szerencsétlenség játék közben. Bajmokról jelentik: Wolf Antal vendéglős tizenhárom éves fia az udvarban egy gyutacsot talált és azt szét akarta szedni. Feszítgetés közben a gyutacs felrobbant és leszakította a gyermek két ujját, a szertehulló lövedékek pedig egy közelben tartózkodó munkást könnyebben megsebesítettek.



Rádióamatőrök!

Új költség-megtakarítás!

EGY „JKA“ kombinált áramátalakítóval bárki otthon töltheti lűtő- és anodacumulátorát a változó áramu világítási veze'ekről!

Ára din. 895.—

Beszerezhető:

ALTERNÓ

MŰSZAKI VÁLLALATNÁL

Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414.

A legnagyobb rádiókészülék

és alkatrészraktár. 7812

Viszonteladóknek nagy árengedmény!

— Ferenc Ferdinánd volt trónörökös legidősebb fia megházasodott. Stuttgartból jelentik: Ferenc Ferdinánd volt trónörökös legidősebb fia, Hohenberg Miksa gróf, kedden délután a legnagyobb csendben házasságot kötött Waldburg Erzsébet grófnővel. Az esküvőn a Habsburg-ház tagjai közül senki sem jelent meg.

— Megkezdődnek a francia-orosz adósságrendező tárgyalások. Párisból jelentik: A külügyminisztérium hivatalos közlése szerint a francia-orosz adósságrendező tárgyalások november huszonötödikén veszik kezdetüket. A francia és orosz delegációk tagjai kedden este már megkezdtek a tanácskozássokat bizalmas eszmecsere formájában.

— Szerencsétlenség munkaközben. Evtovics Béla tizenöt éves Bajai-szőlők 127. szám alatti lakos szerdán délután Lipnik-testvérek motoros fűrésznél dolgozott, amikor a körfűrész szalagja elkapta jobbkarját és lóból levágta. A súlyosan sérült fiatal fiút a kórházba szállították.

Üzleti- és reklámyomtatványok művészi kivitelben láthatók a november 28-ikán rendezendő nyomtatvány-kiállításon. (Volt betegsegélyző helyiségeiben).

— A Színházi Élet új száma ismét gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes képek, riportok, szépirodalmi cikkek, regény és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Vándori Kálmán »Dr. Nicodemus« című új szindarabját közli. A Színházi Élet a Leterária árusítójánál kapható 12 dinárért.

— A Tolnai Világlapja legújabb száma igen érdekes cikkeket és aktuális illusztrációkat tartalmaz. A népszerű hetilap szokott mellékleteivel együtt 12 dinárért kapható a Literária árusítójánál.

— A francia kereskedelmi minisztérium egy magasrangú tisztviselője száz ezer frankért árusította a becsületrendet. Párisból jelentik: A kereskedelmi minisztérium egy magasrangú tisztviselője ellen feljelentések érkeztek, amelyek szerint az illető százezer frank ellenében többeknek felajánlotta a becsületrend megszerzését. A feljelentésekkel egyidejűleg a magasrangú tisztviselő eltűnt, kedden este azonban egy razzián három büntársával együtt letartóztaták.

— Igazolja magát! Közöltük, hogy Pejovics Vászó volt szubotici detektív ellen eljárást indítottak, mert Adán, Molon és Szentán jogtalanul több embert igazoltatott. Pejovics annak közlését kéri, hogy ellene nem indult eljárás és nem is igazoltatott békés polgárokat, hanem a szentai vasútállomáson tettenért és elfogott egy zsebtolvajt, akit azután átadott a rendőrségnek. Emiatt annál kevésbé indítottak eljárást Pejovics ellen, mert minden polgárnak nemcsak joga, hanem kötelessége a hatóságoknak segítségére lenni a bűnözők kézrekerítésében.

— Uj gyógyszerész Bajmokon. Bajmokról jelentik: A közegészségügyi minisztérium engedélye alapján Bajmokon megnyílt a második gyógyszerész. Az új gyógyszerész tulajdonosa Jeszenszki Ernő.

— Szántás közben felrobbant egy harminc és feles gránát. Milanóból jelentik: A Flemis földjén fekvő Paneveggio falucskából rettenetes következményekkel járó balesetet jelentenek, amelyet egy, még a háborus időkből a szántóföld felületén betemetett gránát okozott. A falucska egyik gazdájának ekéje ugyanis a szántáskor beleakadt egy fel nem robbant harminc és feles gránátba, amely olyan borzalmas detonációval robbant föl, hogy többszáz méter körzetben mindent elpusztított. A robbanás következtében tizenkét ember elpusztult és tíz súlyosan megsebesült. A detonáció körzetében lévő állatok szintén elpusztultak és az ott lévő épületek kivétel nélkül összeomlottak.

A szombori zsidó nőgyelet december hó 4-ikén 1/2 9 órai kezdettel esti teát rendez a Szloboda nagytermében, tánc- és egybekötvé.

— A becskerekeli »Humanitás« zsidó nőgyelet kabaréja. Becskerekéről jelentik: A »Humanitás« zsidó nőgyelet vasárnap délután nagyszerű kabaréelőadást rendezett a Korona-szálló nagytermében. A szereplők közül Petrovics Milieszáva nagyszerű táncával, Steger Emmi kitűnően előadott énekszámával, Auspitz Gyula szép hegedűjátékával és mulattató kupléival, Lichter Sári és Adamovics Jelka zongorajátékkal arattak nagy sikert. Igen jók voltak a többi szereplők is: Weninger Petykó, Kerschner Imre, Spitzer Rózsi, Grünfeld Irén, Rajna Alfréd és Török József. A díszleteket a Népbank rövidáruosztálya ajándékozta, az énekszámokat Sarkadi Ida tanította be. A műsort a késői órákig tartó tánc követte.

— Csalásért egyévi börtönre ítélték Bécsben egy bárónőt. Bécsből jelentik: A bécsi országos törvényszék szerdán egy évi börtönre és annak kitöltése után Ausztriából való kiutasításra ítélte Pokorny bárónőt, egy volt osztrák-magyar tábornok leányát és egy magyar főhadnagy elvált feleségét. A bárónő tavaly négyszázmillió osztrák koronáért megvásárolta a Forderbrünnei szanatóriumot és elvállalta a szanatóriumot terhelő egymilliárd tartozás kifizetését is. A bárónő hitelbe vásárolt butorokkal fényesen berendezte a szanatóriumot abban a reményben, hogy azon nagy haszonnal fog tudni. Ez azonban nem sikerült és a berendezés szállítói, valamint többi hitelezői család miatt jelentették fel a bárónőt.

— A vihar elpusztított egy iskolát és benne tízenegy gyermeket. Newyorkból jelentik: Washingtonban és környékén rendkívül hives vihar dult és okozott felbecsülhetetlen károkat. La-Platában (Marylandban) az iskola-épület és az azzal szomszédos házakat rombolta szét. A rendkívüli esemény abban a pillanatban történt, amikor a gyermekeknek haza kellett volna távozniuk az iskolából. Tizenegy gyermek meghalt és többen súlyosan megsebesültek.

Lepedat i Jovanovics szubotici cég-nél vásárolt sorsjegyek közül november 16-iki húzások a következő számok nyertek:

150.000 dinárt nyert: 22771.  
1000 dinárt nyert: 10315 63141  
73102 89701 132911 147784.  
400 dinárt nyert: 7143 48 61 9952  
10377 13825 37 88 90 900 20604 51 22713  
25411 19 25 77 26532 27914 93 34374  
36015 40 41031 49 41828 43616 23 48262  
50509 51201 84 56120 48 57321 81 98  
57916 63144 30 67906 79 71047 48 72920  
24 97 73147 56 76953 58 80033 88 81125  
28 50 93 94807 85726 60 61 95 87151 58  
77 89731 92444 97161 99900 100241 42  
101311 28 102602 67 74 103041 58 104945  
105818 20 83 110813 77 112981 83 90  
116510 82 95 118847 119216 20 120001 69  
83 95 124147 99 126237 127634 129429 77  
82 130679 132936 133697 134851 82 137998  
141825 75 142080 144928 61 79 145533  
146059 89 147729 52 148024 42 149818  
34 65 85.

— Uruguay és Cuba közt megszakadt a diplomáciai összeköttetés. Londonból jelentik: Havannai jelentés szerint Cuba köztársaság megszakította a diplomáciai viszonyt Uruguayyal és Cuba már visszarendelte montevideói követét Havannába. A diplomáciai konfliktust Uruguay állandó népszövetségi kiküldöttjének nyilatkozata idézte elő, amelyben Uruguay genfi megbízottja sértő kijelentést tett Cubáról.

— »A nóta vége« utolsó előadásai. Szombaton és vasárnap kerül utoljára színre a Népkörben Zerkovitz—Bus Fekete kedves melódikus operettje. »A nóta vége« a bemutató szereplőivel A nagy népszerűségnek örvendő »Kaderek«, »Törzsfőnök bácsi« és »Piros rózsza« melódiai mellett a második felvonásban a varieté jelenetbe új chanzonokat és balettet állított be a rendező, amelyeket Puketz Ilonka fog előadni. A két utolsó előadás így meg nagyobb sikerűnek ígérkezik a bemutatónál és ezért érthető az a nagy érdeklődés, ami az előadás iránt megnyilvánul. Jegyek a Krécsi-féle könyvkereskedésben elővételben kaphatók.

— A zsidó nőgyelet csokoládédélutánja. A szubotici izraelita Nőgyelet és a Népkonyha december 8-án délután a Bárány-szállóban vidám műsorral csokoládédélutánt rendez.

UTAZZON CSAKIS  
RENAULT  
AUTÓTAXIN

— Bécsben télen fűteni fogják az utcákat. Bécsből jelentik: Az angol városokban a posztoló rendőrszemek régióta fűtött talpazaton teljesítik szolgálatukat, de a legtöbb uccai nyílt elárúsító hely és hódé padozatát is ezzel a modern fűtőkészülékkel látták el. Ezt a rendszert akarják megvalósítani most Bécsben. Az uccafűtés igen egyszerű: az elárúsítóhelyek padozata alá egy-két négyzetméter területre beépítik a villamos fűtőtesteket és ezeket összekötik az uccán mindenütt könnyen elérhető áramvezetékekkel. Ha a kísérletek elfogadható eredményre vezetnek, kiállítás nyílik az uccafűtés nagyszabású kiterjesztésére.

A Narodni bioskop ajándékelőadásai. A Narodni bioskop igazgatósága, tekintettel arra, hogy a közönség egy rétege különböző okokból és előítéletekből kiindulva, a Pompeji végnapjai című monstrum-film nem tekintette meg, csüörtökön, e hó 18-ikán lehozza a filmet egy napra és pedig olyatán, hogy mindkét részt egyszerre hozza bemutatóra. Az előadások két és fél óráig fognak tartani, a beléptidíjak rendesek. Tehát, ha valaki bármi okból nem tekintette meg e monstrum-szenzációt, ragadja meg az alkalmat, mert e film megtekintése felejthetetlen élménye a mozikközönségnek.

**HORNIMANS TEA**  
LONDON



**100 ÉV ÓTA A LEGJOBB**  
VEZÉRKÉPVISELET:  
**ADOLF SCHOSSBERGER**  
NOVISAD 10527

## RÁDIÓ-MŰSÖK

(A város mellett szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, november 19

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20.05: Zenekari hangverseny.

Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Az »U. R. J.« kvintettjének hangversenye. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 19.45: Eszperantó kurzus. 20.15: Kamarazene. 21.45: Hírck. devizakurzusok, időjárás.

A világ legtökéltebb hangszereje

„Brown“

Nagy „Brown“ Din. 2.050.—

Középső „Brown“ Din. 1.350.—

KONRATH D. D. SUBOTICA

Lipce (375): 16.30: Koncert. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 22.15: Tánczene.

London (361.4): 16.45: Koncert. 19: Zenekari hangverseny. 21: Énekest.

Róma (425): 17.15: Jazzband. 20.45: Hangverseny.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírck. közzgazdaság. 16: Mesék. 20.15: Hangverseny. 21.30: Koncert.

Királyi vendég Szuboticián. Ritka édekességű vendége lesz Szuboticián. Az egész világ Rabindranath Tagore indus költőt ünnepli. Szuboticián is meg lesz a maga eseménye. Inkognitóban megjelenik a radphuri maharadsza nem csak Londonban készült elegáns smokingjában, hanem nehéz gyöngyökkel díszített orientális kosztümjében is. Szuboticián már sok ritkaságot láttak, de élő maharadszát még soha. A Maharadsza természetesen a Maharadsza gyöngyének énekes és táncos revüjében fog megjelenni, hogy végig nézze a bajader táncokat, melyet az ő tiszteletére az újonnan átalakított Lifka-mozi színpadán fognak e hó 22—28-ig naponta előadni.

YES porcellánpuder egyedüli a világon, mely a porusokat nem tömi el.

Orvosi hírek. Dr. Kemény Lajos orvos rendelőjét Szuboticián, Frankopanszka ulica 21. szám alatt megnyitotta. Rendel d. e. 8—10-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 691.

— Dr. Gál Imre fogorvos specialista orvosi tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Alekszandra ulica (Főucca) 20. megkezdte.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka!

Minden kereskedő és iparos saját érdekében tekintse meg a nyomtatvány-kiállítást november 28-ikán.

Az európai rádió leadó-állomások e hó 14-e óta új hullámhosszon dolgoznak és így ezeket a készülékeken nem a régi helyen lehet megtalálni. Miután azonban ilyen nagyarányú változást teljes precizitással egy-két nap alatt végrehajtani nem lehet és mert valószínű, hogy néhány állomás még a régi hullámon dolgozik, ezért vasárnap óta a leadásokban meglehetősen zavarok állottak elő. Ez azonban muló jelenség és rövid idő alatt megszűnik.

**BI-OXYNE** 3 NAPIG FEHÉR FOGAK FOGPOR, KENŐCS SZAPPAN

Nyomtatvány-kiállítás november hó 28-ikán a volt betegsegélyző helyiségeiben.

Ritka alkalom, a Pompeji végnapjai mindkét része egyszerre, általános közkívánatra esüörtökön, e hó 18-ikán, csak egy napra meg lett prolongálva a Narodni mozgóban. Rendes helyárok mellett, kitűnő zenei kísérettel. Mindazok tehát, akik e remek filmet bármi okból meg nem tekintették, feltétlenül ragadják meg az alkalmat. Gondoskodják jegyeiről. Telefon megrendelések a 300 számon.

**Itt a karácsony!**

Örökbecsü szép ajándék a

**Rádió**

A világ legjobb rádiója a

**Tungsram**

Tisztán és mellézkörej nélkül hallgathatja az egész világot minden időben

Lerakat és bemutatás:

**De Dion Bouton**

autószaküzlet, Suboticián

Alekandrovi ulica 6. szám



## KINTORNA



— Kár, hogy éppen ma vettem új esernyőt. Hiszen ebben a rettenetes esőben egész nedves lesz!

A szentéletű csodarabbi szobájában ült és a talmudot olvassagta. Egyszerre egy örült rohant be hozzá revolverrel a kezében:

— Rabbi, te szent ember vagy és csodákat tudsz tenni. Tegyel csodát és ugorj ki az ablakon, mert különben agyonlőlek!

A rabbi kinézett az ablakon, mely alatt három emeletnyi mélység tátongott és aztán nyugodtan mondta:

— A harmadik emeletről leugrani, az nem kunszt. Azt mindenki meg tudja csinálni. De ha vársz egy kicsit, akkor lemegyek az uccára és onnan felugrom a harmadik emeletre.

Móriczka ebéd közben megkérdi:  
— Mama, jön még valami?  
— Semmi több, Móriczka.  
— Na, akkor megvallhatom, hogy elrontottam a gyomromat.

A menyasszony egy nappal az esküvője előtt megkérdezi a vőlegényétől:  
— És mondd, édes, szereted te a gyerekeket?

— Te drága — szorítja magához a pironkodó menyasszonyt a vőlegény — hogyan szeretném.

— Akkor jó — mondja a menyasszony — mert nekem van kettő.

hivatalnál betekintheők. — Bácsmonostor község november 18-án d. e. 8 órakor nyilvános árleltésen bérbeadja a község határát képező 4705 katasztrális hold vadászati bérletét tíz évre.

**Ménvizsgálat Szentán és Tornyoson.** Szentánról jelentik: Szentán december 13-ikán a városháza előtt, Tornyoson pedig december 7-ikén a rendőrségi laktanya előtt tartják meg a ménvizsgálatot. A ménvizsgálatra minden gazda köteles ménjeit elővezetni.

**A Narodna Banka vizsgálatot tart a pénzügyintézetekben.** A Narodna Banka igazgatósága legutóbbi rendes havi üléséről kommunikét adott ki, amelyben beszámol a zagrebi bankoknál tartott vizsgálatról. Ez rendes évi vizsgálat volt, amely főképpen a Narodna Banka zagrebi fiókjának váltótárcáját és ezzel kapcsolatban mindazokét a bankokét érintette, amelyek váltóikat a Narodna Bankával eszkomptáltatják. Ebben az évben vizsgálat lesz mindazoknál a pénzügyintézeteknél, amelyek a Narodna Bankánál hitelt vesznek igénybe. A kommuniké dicsérettel állapítja meg, hogy a bankok hiteleiket nem merítették ki teljesen, ami annak bizonyítéka, hogy a takarékbetétekkel rendelkező intézetek helyesen fogták fel a bankhitel funkcióját. A pénzügyintézetek elfogadták a bank politikáját, amely a minél nagyobb likviditásra és biztonságra irányul. Megállapítást nyert továbbá, hogy a kamatláb lassanként csökken. A kamatláb kérdéséről egyébként újabb konferencia lesz december 15-ikén a Narodna Bankában. Beograd négy képviselővel, Zagreb három, Ljubljana két, a többi városok, ahol bankfiók van, egy-egy képviselővel vesznek részt a konferencián, amelyen ismét a kamatláb maximálásának lehetőségeit fogják vizsgálat tárgyává tenni.

## SPORT

## Vasárnapi program

A szubotici bajnoki szezon már befejezéshez közeledik. Még csak az SMTC-nek van két mérkőzése hátra, a Szombori Amatőrrel és a Szubotici Sporttal. Az egyik vasárnap kerül eldöntésre a Bácska-pályán. A vasasok a szombori csapattal játszik le esedékes bajnoki mérkőzésüket. A győzelemre a szuboticiaknak van nagyobb esélyük. A mérkőzést Csajághy vezeti.

A SAND-pályán barátságos mérkőzés lesz, a SAND a jóképességű beogradi Jedinstvót látja vendégül. A Jedinstvo, legutóbb a Bácska ellen szerepelt szép sikerrel, a beogradi bajnokság harmadik helyezette.

Az SMTC I. b) csapata a Ferrum I. b) csapatával játszik bajnoki mérkőzést.

Szentán a Szentai AK I. b) csapata a szubotici Slogával mérkőzik.

**Zináját örökre eltöltötték a játéktól.** Zagrebból jelentik: A zagrebi alszövetség fegyelmi tanácsa Zinaja Dusánt, a HASK válogatott játékosát örökre eltöltötte a játéktól, mert a legutóbbi Gradjanszki-HASK bajnoki mérkőzésen Mantlert durván és szándékosan meg rugta. A súlyos ítélet nagy feltűnést keltett Zagrebben.

## BECSKEREK:

Obilics—Borac 6:3 (2:3) barátságos.

**Branstädter, a Gradjanszki új tréner megérkezett Zagrebba.** Zagrebból jelentik: Branstädter, a világhírű Rapid-játékos, a Gradjanszki új tréner megérkezett Zagrebba. Branstädter már át is vette a csapat trenirozását.

**A szubotici ifjusági sportbizottságok rendkívüli közgyűlése.** A szubotici ifjusági egyesületek sportbizottsága szombaton délután hat órakor rendkívüli közgyűlést tart, saját helyiségében.

Mielőtt csillár szükségletét fedezné,  
tekintse meg raktárunkat:  
vételkötelezettség nélkül  
**KARLO KRAUSER**  
Kar-djordjev trg 1598



Széppé

varácsol

ELIDA  
IDEAL-SZAPPAN

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatú.

## TŐZSDE

Zürich, nov. 17. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 17.625, London 25.15, Newyork 518.5, Brüsszel 72.20, Milánó 21.65, Berlin 123.10, Amsterdam 207.40, Bécs 73.15, Szófia 3.75, Prága 15.355, Varsó 57.5, Budapest 72.60, Bukarest 2.85.

Beograd, nov. 17. Zárlat: Páris 194, London 275.05, Newyork 56.63, Genf 1094.25, Milánó 236, Berlin 13.47, Bécs 799, Prága 168.10, Budapest 795.

Zagreb, nov. 17. Zárlat: Madrid 858—862, Páris 195, London 274.65—275.45, Newyork 56.53—56.73, Zürich 10.9275—10.9575, Trieszt 233.97—235.97, Berlin 13.4640—13.4940, Bécs 798.23—801.23, Prága 167.70—168.50, Budapest 793.50—796.50, Valuta: Olasz lira 235—233.

**Noviszadi terménytőzsde.** nov. 17. Buza 4 és fél vagon 2%-os 285 dinár, felsőbácskai 2%-os (kereslet) 287.50 dinár. Tengeri 3 vagon új 127.50 dinár, 12 vagon áprilisi 155 dinár, 1 vagon szerémi új 126 dinár, 1 vagon szerémi garantált 131 dinár, 2 vagon száritott 152.50 dinár, 1 vagon bánáti 150 dinár. Irányzat: nyugodt. Forgalom: 28 és fél vagon.

**Szentai gabonaárak.** nov. 17. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 280—282.50 dinár. Ótengeri 162.50—165 dinár. Újtengeri prompt szállítással 122.50—125 dinár. Tavaszí szállításra 135—137.50 dinár. Takarmányárpa 137.50—140 dinár. Sörárpa 152.50—155 dinár. Zab 130—135 dinár. Muharmag 137.50—140 dinár. Heremag 2485—2495 dinár. Mák 2530—2555 dinár. Köles 147.50—150 dinár. Óbab 130—132.50 d.

nár. Ujbab 152.50—155 dinár. Rozs 185—187.50 dinár.

Budapesti gabona- és szesz-tőzsde, nov. 17. A határidőpiacon az irányzat lanyhább, az árak 3—4000 koronával olcsóbbodtak, főleg a nagy üzlettelenség következtében. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza márciusra 422.5—424, zárlat 423.5—424, májusra 422—424, zárlat 423—424, rozs márciusra 332—333, zárlat 332.5—333. A készárúpiacon is lanyhább az irányzat, de az áresés mérsékeltebb és a buza és rozs csak 2500 koronával esett. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 380—410, rozs 300—305, árpa 250—270, sörárpa 320—370, köles 190—200, tengeri 265—270, zab 227.5—240, repce 565—570, korpa 167.5—170, lucernamag 27—31, lóheremag 26—28, új

Ha fáj a lába, vegyen ma este egy jó evőkanállal a Szent Rókus lábsóbját és oldja fel egy lavór meglehetősen meleg vízben; áztassa a szenvedő lábát vagy tiz percig. Ezen oxigéndus fürdő egy csapásra megszünteti a fagyásokat, feltöréseket, égető érzéseket, a fájdalmasokat, melyeket a szűk és új cipő okoz. Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemeket és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok kés vagy beretva nélkül eltávolíthatók.

**Ma este egy jó lábfürdő**

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Egy nagy csomag ára használati utasítással 16 dinár. Ha nem kapná valahol, úgy forduljon az SHS királyság területére jogosított képviselőhöz: Nada Drogéria Subotica, Strossmayerova 2.

## KÖZGAZDASÁG

## Országos fajgalamb és fajbaromfi-kiállítás Noviszadon

Az 1922. évben megalakult országos fajgalamb- és fajbaromfi-egyesület: »Golub 1922« 1927 február havában országos fajgalamb- és fajbaromfi-kiállítást rendez Noviszadon. A kiállításon a kiállított diszgalambokat egyenként, a röpülőket páronként, a baromfit pedig egyenként vagy törzsenként állítják ki. A kiállított állatok bírálata minőség szerint is fog történni. A kiállításon éneklő- és diszmadarak is lesznek kiállítva. Minden kiállított állatért darabonként 10 dinár fizetendő. A be- és visszaküldés postaköltsége a kiállítót terheli. A kiállítás 1—2 napra van tervezve. A kiállítást látogatók féláru vasúti kedvezményt fognak élvezni.

A bejelentések Lehrer Vilmos (Noviszad, Streljaeska ul. 26.) egyesületi alelnök címére küldendők, aki készséggel ad az érdeklődőknek felvilágosítást.

**Bácskai közigazgatási árleltések.** Somborból jelentik: A szombori kerületi államépítészeti hivatal november hó 25-én zárt ajánlati versenytárgyalást tart a szombori kerületi pénzügyigazgatóság épületének javítási munkálataira. A javítási munkálatokra 56328.72 dinárt írtványoztak elő. Bánatpénzül 6000 dinár teendő le a szombori kerületi pénzügyigazgatóság pénztáránál az árleltés napjának délelőtti 10 órájáig. Tervek, költségvetés és feltételek minden nap d. e. 9—12-ig a kerületi államépítészeti

## NYILT-TÉR

### Köszönetnyilvánítás

Mindazok a jóbarátok, ismerősök és rokonok, kik szerencsétlen véget ért szeretett jó férjem, testvérünk, apánk, nagyapánk, dédapám

#### KLEIN MÁTYÁS

elhalálása alkalmából gyászunkat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuton megtört szívünk köszönetét.

A gyászoló család

### Értesítés.

Kapcsolatban a „Nada“ egyesület a Bácsme gyei Napló f. hó 14-i számában megjelent értesítésével, értesítjük a „Pomoć“ egyesület t. tagjait, hogy a „Nada“ kiházasító egyesülettel semminemű szerződést nem kötöttünk meg s csak abban az esetben fuzionáltunk volna, ha a „Pomoć“ tagjai ebbe beleegyeznek. Miután a tagok ezen fuzionálást semmi szín alatt nem kívánják, mi a „Nadával“ megszakítottunk minden további tárgyalást és kijelentjük, hogy sem Nagy Gyula urtól sem más képviselőnkől nem vontuk vissza a képviselést.

Sombor, 1926. november hó 15-én.

A „Pomoć“ elnöksége.

Kérje mindenütt a veprováci Gross-féle  
**csemege vaját**  
**és fröhstücsks-käset**

Nagybani eladás

J. PETROVIĆ fű zerület SUBOTICA

### Dražbena objava o prodaji stečajne mase

U stečajnoj stvari Milana Arsenovića trgovca iz Vel. Kikinde prodaće se putem pismene ofertalne licitacije 30-og novembra 1926 u stečajnom inventaru pod stavkama 10—469 navedena mešovita roba (raznovrsna špeci-rajaska roba, farbarska roba, parheti, marame, čarape itd). Nabavna cena ove robe je 56.648— dinara a procentena prometna vrednost joj je po inventaru 27.705 dinara 24 para.

Zatvorene pismene ponude uz vadum od 3000 dinara treba najkasnije do 30. novembra 1926. god. u 12 časova u podne podneti na moje ruke.

Poverilački Odbor odlučio je toga dana u 4 sata po podne glede prihvatanja ponude, te pridržava sebi pravo, da u slučaju ne prihvatanja ponude robu može odmah na javnoj dražbi najvećem ponudiocu prodati, te da može čak i sasvim novu dražbu odrediti.

Dražbeni kupac dužan je najkasnije za 3 dana pod pretnjom gubitka vadiuma, uz potpunu isplatu kupovne cene, prenosne — i dražbine pristojba na ruke staratelja stečajne mase, kupljenu robu preuzeti i odpremiti.

Stečajne masa ni u kom slučaju ne odgovara ni za količinu ni za kvalitet robe.

Inventar kao i roba može se svakog dana pregledati uz prethodnu prijavu staratelju mase.

U Velikoj Kikindi, 13. novembra 1926. god.

**Dr. Jovan Sremac**

advokat, staratelj stečajne mase

10581

Egy uszály szép tölgyfa

## komló-oszlop

különféle vastagságban és hosszúságban érkezett

Mérsékelt árak!

**MIRKO STEINER i SINOVI**

Novisad, Veliki Liman — Telefon 360.

Beograd legforgalmasabb helyén elsőrendű

## delikatesz és büffé

napi 8—10000 dinár bevétellel családi okok végett

eladó.

Bővebbet: Agentura LANG, Subotica Pašičeva ul. 3. 1.

9839

Bajsa község előljáróságától.  
3802./1926. szám.

### Hirdetmény.

1926. évi november hó 20-án délelőtt 9 órakor Bajsa község előljárósága a község háznál nyilvános árlejtésen a rendőrök és a községi szolgák téli ruházaának beszerzését fogja eszközölni.

Ennélfogva felhivatnak az ajánlattevők, hogy az árlejtésnél való részvételüket a fenti napon délelőtt 8 órakor a jegyzői irodában jelentsék be.

Bajsa, 1926. november hó 13-án.

Lav Prodanović  
jegyző.

P.H.  
10556

Kosta Brankov  
bíró.

### Hirdetmény

Két hizott sertést pénteken vagyis november 19-én d. u. 3 órakor Dr. Klein Mátyás ügyvédi irodájában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fogok adni, a vételár azonnali lefizetése ellenében.

A sertések a „Transport d. d“ Palicsi uti telepén megtekinthetők.

A vevő tartozik a vételi illetéket megfizetni és a sertéseket azonnal elszállítani.

**Potasmann Izó**

mint Macskovics Leontin  
ingóságainak zárgondnoka

10591

Értesítem a n. é. közönséget és rendelőimet, hogy

### szabó üzemenet

Strossmayerova ul. 8. sz. alá, Engler Albert üzlete mellé, az udvarba helyeztem át.

Továbbra is szives támogatást kér

**Tilly Ádám**

ur divatszabó.

Ugyanott tanonc felvétetik.

10370

Vidéki bánati gabonakereskedő részére

**keresünk** (lehetőleg nőtlen)

**önálló könyvelőt**

német-magyar levelezőt feltétlen szerb nyelvtudással. Írásbeli ajánlatokat „2500“

jelige alatt **Schmolka** hirdetőiroda

Novisad, Jevrejska ul. 7. továbbít.

# UJ RENDSZERŰ ÁRUHITEL

## Mindenféle áru részletfizetésre - készpénzárakon

A subotica **KERESKEDELMI és IPARBANK** (a vasuti park mellett) hitelképes személyeknek, esetenként megállapítandó összeg erejéig utalványt ad, amely utalvánnyal az alább felsorolt elsőrangú megbízható és szolid cégeknél az utalvány tulajdonosa vásárolhat oly módon, hogy a vásárolt áru összegének negyedrészt készpénzzel kifizeti, míg a háromnegyed rész erejéig a bank utalványával fizet.

Az utalványok értéke a banknál 5—6 egyenlő havi részletben egyenlítő ki és a hátralékos összeg után a bank kamat és jutalék fejében havi 1%-ot számít fel.

## A bank utalványait a következő cégek fogadják el fizetés gyanánt:

**Székely Matija**  
**Sár Sándorné**  
**Vuković Gerő**  
**Lehner Testvérek**  
**Ilija Lang i Brat**  
**Spitzer Lajos**  
**Dordje Krnajski**  
**S. Weiss**  
**Földes Samu**  
**Hegyi Fülöp**

**Kézműárkereskedés**  
**Kézműárkereskedés**  
**Divatárkereskedés**  
**Divatárkereskedés**  
**Cipőárkereskedés**  
**Szücs, szőrmeárúüzlet**  
**Uri szabó**  
**Üvegárkereskedés**  
**Férfiruhakereskedés**  
**Női konfekció áruház**

**Főtér**  
**Főtér**  
**Főtér**  
**Főtér**  
**Városi székház**  
**Sokolska ulica**  
**Aleksandrova ul. 6.**  
**Aleksandrova ul. 7.**  
**Rudić ulica**  
**Aleksandrova ulica**

**ÜGYES  
TÉGLAMESTER**

(ZIEGELMEISTER)

kerestek, aki több évi téglagyári praksissal rendelkezik s különösen a gépcserépyártásban teljesen jártas. Ajánlatok "Téglamester" jellegre a kiadóhivatalba.

**Üzletáthelyezés.**

Ezúton van szerencsénk üzletfeleinkkel és ismerőseinkkel tudatni, hogy **őz. Burman Sándorné** cég alatt a Kr. Petra ul. 30 sz. alatt eddig vezetett **legyermőves üzletünket** Futóski ut 2. sz. alá a saját házukba helyeztük át és kérjük a n. é. közönség további pártfogását. 1058

**Keresek**

a beltér közelében egy

**3—4 szobás**

vízvezetékes modern

**lakást**

Cím a kiadóban.

00601

**TÜZIFA**

**KOKSZ SZÉN  
FASZÉN**

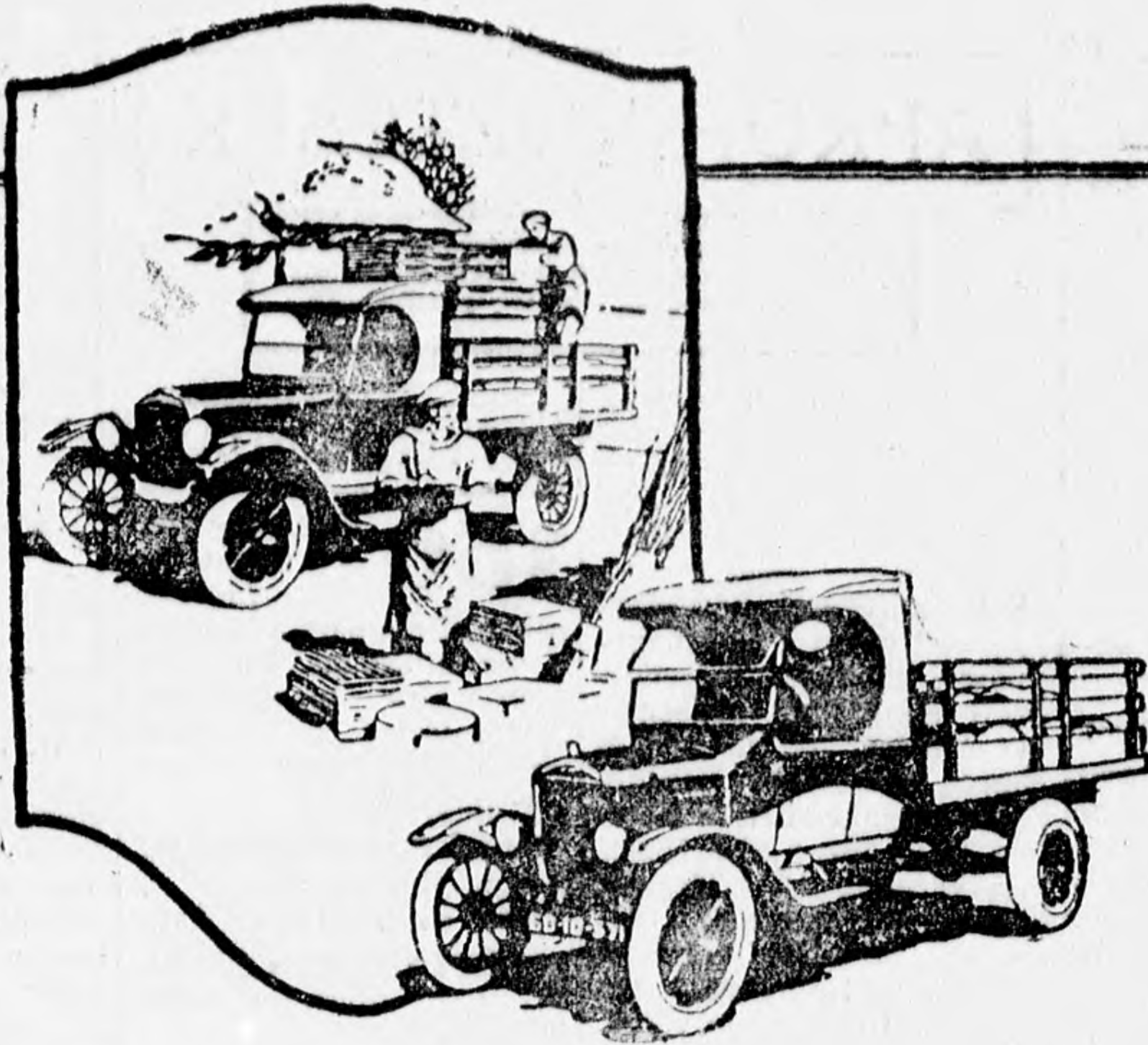
garantált elsőrendű minőség kicsinyben és nagyban Pontos mérés. A legkisebb mennyiséget is házhoz szállítom

**Illgen Károly**

Sokoláska (volt Gombkő) ul. 17.

**Mész és cement**

I-a minőség állandóan raktáron



**Valami nincs rendjén!**

Ön meg van elégedve üzleteivel és azok eredménye még sem felel meg teljesen várakozásának; valami van, ami nyereségét csökkenti, vagy befolyásolja. Kellő figyelmet fordít Ön üzletének áruszállító szolgálatára?

Az egytonnás Ford-szállítóközi úgy a vétel, mint a karbantartás szempontjából a legolcsóbb és szoliditása szinte közmondásos. Gondolkozzék kissé ezeken a kétségbevonhatatlan tényeken.



Ford Motor Company

Látogassa még ma meg az országban lévő számos képviselőink egyikét!

Árak:

Puszta alváz:

**Din. 32.900**—

Komplett teherkocsi

**Din. 43.600**—

Franko Rakek

Árak kötelezettség

nélkül.



**OPEL-AUTO**

eladó, alaposan kijavítva. Bosch villamos világítás Anlasserrel, teljesen új gumival, belső és külső 820/120. — Megtekinthető **Ganzer Géza** garázs Mlós Obilića 16. Subotica

**Koser rizs, szalámi**

Schmolka

budapesti gyárból

kapható 6609

**SUGÁR MANÓNÁL  
SUBOTICA**

I-a cseh gyártmányu

**cserépkályhák**

kaphatók

**Schomann és Bauer**  
cégnél, Novisad, Jevrejska  
ulica 9. 10582

**Főmolnár**

18 évig mint üzemevezető főmolnár egy első-rangu magyarországi 10 vagonos műmalomban volt kitűnő bizonyítványokkal és jó referenciákkal rendelkezik, **állást keres.** Szíves meghívást kér: **Holzappel Károly** Osijek III. Első Osijek Hengermalom

**Szerb, magyar és német  
levelezést vállalok**

otthon saját írógépen 500 dinárért, továbbá fordításokat fenti nyelveken, bármely viszonylatban oldalanként 5 dinárért. Szavatolt, pontos és gyors munka.

Szíves megkeresések

**„TRANSLATOR“**

Jelige alatt a kiadóhivatal utján továbbíthatnak

Értesítem SUBOTICA n. é. közönségét, hogy fővárosi nivóju **VENDÉGLÖMET és ÉTTERMEMET** (városi zónada épületében)

**folyó hó 20-án szombaton**  
**ünnepélyesen fogom megnyitni.**

ahol friss csapolásu sörök, kitűnő borok és a legjobb ételek lesznek felszolgálva

Tisztelettel

**STIPIĆ MARKO**

**Vadászfegyverek,**

pisztolyok, eredeti füst-nélküli vadászöltények, vadász hűvelyek, pisztoly munció

Vezérképviselet és gyári lerakat:

**PIRA D. D.**

Zagreb

Račkoga ul. 7/d 9706

**Szalámi**

I-a téli, valamint tiszta házisonka, zsir, szalonna a la prágai sonka, nyári szalámi

POSTAI ÉS VASUTI SZÉTKÜLDÉS  
ÁRJEGYZÉK KIVÁMATRA INGYEN  
Képviseelőket (ügyműködőket) keresek.

**MILIVOJ PUTNIK**

szalámi és füstölt hús gyár  
**BÉLA CRKVA, BĀNĀT**

**Alkalmi gépvétel!**

35 HP „Körting“ szivógázmotortelep garantált üzemképes karban

8 HP „Kemna“ új gőzmagánjáró

20 HP „Titán“ szivógázmagánjáró

12 HP „Köring“ új kis motorek

10 HP új „Climax“ féldiesel nyersolajlokomobil

6 HP új „R“ benzinlokomobil

26 golyóscsapágyas „Primus“ kettős tisztító, osztályozóhengeres, verőléces cséplő-gép rendkívül olcsón, alkalmi árban kaphatók.

Valamennyi gép Novisadon tárol

Árjajánlattal és felvilágosítással szolgál

**Findeisen i Drug Novisad**

10495

**Téglagyár**

Száva mellett, kemence teljes felszereléssel, elsőrendű anyaggal, biztos és jövedelmező egzisztencia, haláleset miatt

**eladó**

**Őz. Elezsánszky Zsigmondné**  
Nova Gradiška, Slavonia 10501

**BIZALMI ÁLLAST NYERHET**

elsőrangú magyar-német gyorsíró tökéletes szerb tudással.

**CSAK FÉRFIAK PÁLYÁZHATNAK**

Felvezünk továbbá férfi gyakornokokat kereskedelmi érettségivel a szerb, magyar és német nyelv tökéletes ismeretével. Gyorsíró előnyben részesül.

**Kereskedelmi és Iparbank Novisad**

**Leopold Fürst Subotica**

cipépszekellékek üzlete

valamint WINKLE-kaptafagyári és R-Toplicei fasarok gyári képviselői irodája és lerakata, jelenleg VI. Sienkievićeva (Gréci) ul. 11. szám. — Telefon 3—74 szám.

**Ki akar érettségizni?**

**Összevont magánvizsgát tenni?**

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a

**BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET**  
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

**KORZO MOZI**

Csütörtök—vasárnap!  
Premier!  
GLORIA SWANSON  
Amerika népszerű primadonnájának kivételes kvalitású attrakciója  
**Madame Sans Gene**  
Történelmi vígjáték Victorien Sardou híres szindarabja után  
Személyek:  
Hübcher Kata, Gloria Swanson  
Na. oleon, Emile Drain  
Lelebre, Charle Roche

**LIFKA MOZI**

Hamisíthatatlan jókedv csak az örökké mosolygó vidám arcu  
**Harry Liedke és Lya Marával**  
valódi. Csütörtök—vasárnapig a szezon nagy slágere  
**Keringő királynő**  
mely a Marica grófnő, Főhadnagy ur a feleségem, Erdészleány c. filmet felmutatja. Jövőhét és a szezon kimagasló eseménye **A maha-adsza gyönyörű**. A Nord sk filmgyár jubileárius műremeke új feldolgozásban, külföldi metropolitok mintájára éneke és táncos revüvel 9 felvonásban. Minden előadáson az I. lovasdivízió hangversenyez.

**APRÓHIRDETÉSEK**

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkérdezőkhez válaszbélyeg mellékelendő.

Fűszerzakmában jártas fiatal fűszeresség és egy jó házból való fiu nonnak felvétetik. Rieger és Hunyadi. 10613

**VÉTEL-ELADÁS**

**150** dinár egy vagon dunai homok, vagonba rakva, Dunapart, Bogojevo. A szállítást az árviz után újra megkezdem. Ádám József. 9586

Pékség. Keresek nős szaképzett péket a moli nagyvölgyi utonnan berendezett ioforgalmu pékségem vezetésére, aki fehér és barna sütemény készítésben szakember. Felesége, ki jól főz, a kifőzőüzletet vezeti. Akár társnak, akár üzletvezetőnek. Pálvázók írásbeli ajánlatot küldjenek Udovicski Milán. Mol. Nagyvölgy. (Bačka). 10580

**2** dinár **cukrászsütemény**  
**60** dinár 1 kiló **teasütemény**  
**INSTITORISZNÁL**  
Vilsonova ulica 44 szám. 10116

Nag. 5 tonnás, maidnem új autó eladó. Meseňan Novisad. 10166

Motoros-morzsoló, szívógáz és benzín üzemre, utánosan eladó. Üzemben megtekinthető Vadócz Károlynál. B.-Topola. 10188

Hallottad? Mesés szép női **prémundák** érkeztek Eisler Izsó konfekció üzletébe és olvan olcsón lehet ott vásárolni leány és fiukabátokat is. **Legolcsóbban** csak **Eisler**nél vásárolhatunk! Barátok temploma során. 10234

Elköltözés miatt olcsón eladnám a vardaraci darálómalmot, házzal és körülbelül egy hold kerttel együtt, vagy pedig egy 12 HP nversolaimotort, malomfelszerelést, házat és kertet külön-külön is. Érdeklődni lehet Thür Antalnál Darda — Baranjski paromlin. 10601

Ioforgalmu szügvártóüzlet berendezéssel együtt eladó. Vismex Sándor szügvártó. Mol. 10602

**Révai Adolf Subotica**

Sokolska ulica 2. (volt Gombkötő-ucca, Kunetz-féle ház). Telefon 551

**Ajánl:**  
Szavatolt kőmentes építőmeszet, elsőrendű fehér darabos meszet, beocini portland cementet, elismert kitűnő minőségű téslicij **RETORTA FASZENET** pécs-szabolcsi kétszer mosott **KOVÁCSZENET**

Ioforgalmu polgári vendéglő berendezéssel, házzal együtt eladó, nagybezálló udvarra, istállóval. Bővebbet a tulajdonosnál, Mikula Nándor, Staribečei. 10579

Használt zsindelev eladó, Zriniski trg 30. 10586

Eladó nagyv. szép, fehérre festett, keveset használt csemege- és fűszerüzletberendezés. Cim a kiadóban. 10611

**ZENEMŰVER**



**Vig Zsigmond Sándor**  
zenemű és könyvkereskedésében  
Subotica  
Olcsó árak! Ingyen árjegyzék!

**Narodni Bioskop**

Ma! Csak 1 napig! Ma!  
Általános közóhaja! Az olasz-filmgyártás ezidei remeke!  
**Pompéji végnapjai**  
I. és II. rész egyszerre, 12 felvonás.  
Rendes helyérek! Kitűnő zene! Telefon 300.

Péntektől vasárnapig!  
Marko az akrobaták királya Suboticán a legizgalmasabb és legvakmerőbb filmjében a **A sasilosi fenevadakban** izgalmas kalandor attrakció 7 nagy felvonásban.

**Legolcsóbban** vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu utonnan berendezett ruhaárúházában. Gyümölcs-piac, Rudics utca. Divatos férföltöny 500 din., férfi raglán 600—700, fú télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi köpeny 250, szövetségumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéllel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saját érdekében ügyeljen a címre. Földes Samu ruhaárúháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Eladó téli almák Jonathan, Aranvparnien, Sz. szerescika, Sárga bellefleur, Kapható Sefčićnél, Save Tekelije 8. 10451

Kis álló kazán gőzfűtésre, forralásra alkalmas, egy három HP gőzlokomobil, kis benzín- és szivógázmotorok eladók. Keresek 8 HP fiatalabb pontos vontatós gőzlokomobilre adnák 54 colos MAV cséplőt, 8 HP magánjáróért, szivógázmotorért vagy traktorért. — Bálint Károly, Staramoravica. 10495

Modern tölgyebéldő vitrinnel, tiz börszékkal, továbbá egy citromháló melven leszállított áron halálozás miatt visszamaradt, eladó. Cim a kiadóban. 10464

Vilsonova 22. alatti ház szabadkézből eladó. Egy új hálószoba és zongora eladó. 10541

Cementárugvár berendezés eladó. Ugyanott december 15-iki belépésre egy gvakornok felvétetik. Glied Bernát Subotica.

Egy szép fekete férfi télikabát eladó. Cim a kiadóban. 10544

Farkaskutvakölykök valódi és szürke anva eladók. Sudarevičeva 26. 10559

Hálószoba, könyvhator és gyöngy eladó. Cim: Mandl, Ferrum-telep. 10465

Meteor vaskályha, nagy, legolcsóbban eladó. Cim a kiadóban. 10604

**KÜLÖNFÉLE**

Plisszé és gouvrirozást a leguabb bécsi mintákkal olcsón és pontosan vállal özv. Hollanderné. Párhuzamos-ut. Czizlerház. 9157

Disznóvágást, husfűstölést elvállal Horváth Imre hentes, VI. Madiarska ul. 19. 10373

**Apollo Novisad**

November 18—21.  
**Rudolf Valentino**  
nagy filmje  
**Bánky Vilmával**  
**A fekete sas**  
Alexander Pusckin drámája  
7 felvonásban.

Polgári iskolai tanárnő szerb nyelvből és festészetből órákat ad. Középiskolai tanulókat instrukcióra fogad. Mérsékelt árak. Agina-ulica 5. Délben 1—2 óraker odahaza. 10468

Cserébe adná német család polgárista leányát kizárólag Suboticára. Valentin Bernhardt pékmeszter Bački-Brestovac.

Palicson egyike a legszébb villáknak butorozva egész évre kiadó. Villamoshoz, vasúthoz nagyv. közel. Cim a kiadóhivatalban. 10537

Elhelyezőirodából ajánlok elsőrendű francia szakácsot, nagyvobb kaucióval szobaasszonyt, főpincért, kasszírót. Ajánlatokat Lang agentura Subotica, Pašičeva 3. I. 10539

Akik Kanadába akarnak utazni beszerzünk »Affidavit« (Eidlich Erhartete Aussage) és »Permittce« (Erlaubnis) engedélyt, hogy akadály nélkül utazhat. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova 9, Subotica. 10573

Fűszerüzletemet eladtam, de kölshántolomát és olaimalmomat tovább is vezetem. Sohr Mór, Senta. 10594

Használtia ki a szép időt és ültessen gyümölcsfákat, melvet fajtiszta minőségben szállit Bednárz Károly kertészte, Stara-Kaniža, Kérien díftalan áriegyzéket. 10610

Palicson két egy szoba, könyvha s előszobás utcai lakás villanyos megállónál utánvos áron azonnal kiadó. Szereiner-villa, Palic. Haverda megálló. 10565

Elhelyezőirodából ajánlok intelligensebb pénztárnoknót, orvosi rendelőbe fogadónót, jobb férfi privát hivatalnok, pénztárnok, bevásárlói vagy bármilyen bizalmi állást keres. Kétszobás mellékkelviseggel lakás egyzobás lakással elcserélendő. Lang agentura, Pašičeva 3. I. 10572

Modern hálószoba, zongora és bicikli Vilsonova 22. alatt eladó. 10180

**LEVELEZÉS**

Ingyen mintacsomag!  
Dostal toilette gyöngyporából. Egyszeri használat elég. Pattanás, miteszszes, arc tisztatlanság eltűnik. Bélszere 1½ dinárt. Kemikalija Novisad 144. 10590

**HÁZASSÁG**

Házasságot leguobb családknál diszkrétén elintézek. Megbizást elfogad. »Doktor« Szubotica. Uicim: Pašičeva 3. 9072

Házasságot urikörökben, ugy bel- mint külállamokból is létrehozok a legnagyobb diszkrécióval. Marie Feies, Vel.-Kikinda, Cara Lazara ulica br 1625. 10258

**FOGLALKOZÁS**

Vállalok könyvlefejtést, mérleg készitést, elhanvgolt könyvek rendbehozását, könyvszakértői munkákat, állandó órákönyvelést, könyvvitel tanitást. Borbély L. magán és bírósági könyvszakértő, Novisad, Postafiók 75. 10193

Ügves női fodrásznő, aki jól ondolál és maniküröz, azonnali belépésre keresetik: Rudolf Jakobi fodrász, Vinkovci. 10497

Elmenne gazdaságba 56 éves róm. kath. nyugdíjas tanító ispánnak vagy gazdának Végzett földmivesiskolai kurzust, vezetett gazdasági iskolát s mint ilyen önállóan gazdálkodott. Beszél magyarul, tótul és eléggé szerbül. — Megkeresések e lap kiadóhivatalába »Jó kertész« cimre küldendők. 10515

Fiatalember gabonaüzletben vagy malomban raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban. 10531

Nemokleveles gvógyszersegédet vagy gvakornokot, ki már önállóan dolgozik, nyelvismerettel felveszek. Ajánlatokat Milan Ivčković gvógyszerész, Vel.-Kikinda kér. 10532

Keresek azonnali belépésre elsőrangú manikürözönöt. Fizetés 700 dinártól 1000 dinárig. Samoiló Krnjac I. Paie Kutundžić ul. 3. 10550

Házvezetőnői állást keres középkoru komoly nő jó bizonyítványokkal. A háztartás minden ágában jártas. Cim a noviszadi kiadóban. 10589

Kifutófiut felveszünk azonnali belépésre. Medunarodni Novinski Zavod, Subotica, Voinovičeva ulica 7. 10605

Megbízható, jó bizonyítványokkal ellátott német kisasszonyt 5 éves kisleány mellé felveszek. — Autosalon, Aleksandrova ul. 6. 10618

Keresetik közreműködőtárs 50.000—100.000 dinárig tőkével egy ügynökkézi üzlethez, amely rendelkezik elsőrendű kül- és belföldi képviselőkkel az SHS területen be van vezetve. Ajánlatokat Peić agentura, Subotica, Paie Kutundžića ul. 5. 10609

Könyvszakértő az egyszerű és kettős könyvvitelben, német nyelv és kereskedelmi levelezésben iótállás mellett tanitást vállal. Cim a kiadóban. 10599

Konvha- és gyümölcskeretész keresetik, 10 kapa földre kevéstágu családdal. Tálassy-kert, Segedinski put, menhelynél. 10607

Felvennék 3 és 4 éves leánykám mellé egy jóvaló leányt vagy aszszonynt, aki a házi munkákban is segítene és a magyar, német és szerb nyelvet beszéli. Fényképes ajánlatokat: Petrovicsné Bácsmonostor cimre küldeni. 10554

Felvétetik egy 4 középiskolás 14—16 éves irodagvakornok, Peić agentura, Subotica. 10564

Fiatal cukrászsegéd állást keres. Megkeresések Jankovits Ferenc, kereskedő, Bezdán cimre. 10577

Nemokleveles gvógyszersegédet vagy gvakornokot, ki már önállóan dolgozik, nyelvismerettel felveszek. Ajánlatokat Milan Ivčković gvógyszerész, Vel.-Kikinda kér. 10532

Fénevező és mázoló keresetik. — Ajánlatokat: Osijek, vasöntőde és gépgvár r.t., Osijek. 10595

Fiatal fodrászsegéd, bubihaivágó, koszt és lakással azonnal felvétetik. — Vidákovich József fodrász Sombor, Kralja Petra ut. 10610

Kinderbubendes deutsches Fräulein welches nâhen und im Hauslichen mithelfen kann sucht Stelle in feines Haus, Grete Müller, Sombor, Putnika venac 28. 10615

Faüzlet, detail, jólbevezetett és forgalmas, teljes felszereléssel és egy szobakonyha, azonnal elfoglalható lakással végtes családi elutazás végett azonnal eladó. Bővebbet Subotica, I. Manoilovičeva ul. 7. szám alatt. 10608